Kommuneplan for Bremanger
Arealdelen 2022-2034

Oppdragsgivar: Bremanger kommune
Oppdrag: Kommuneplan for Bremanger – arealdelen 2022-2034
Rapport type: Planomtale
Prosjektnr. 18225
Dato: 04.11.2019, revidert av Bremanger kommune 19.07.2022

Planomtale

INNHALDSLISTE

1 INNLEIING 5

2 AREALDEL OG PLANPROSESS 6

2.1 KVA ER AREALDELEN? 6
2.2 AREALDELEN SI ROLLE I KOMMUNAL PLANLEGGING 6
2.3 FØREMÅL 7
2.4 ORGANISERING AV PLANARBEIDET 8
2.5 PLANPROSESSEN 9

3 GRUNNLAG FOR PLANARBEIDET 11

3.1 PLAN- OG BYGNINGSLOVA 11
3.2 NASJONALE FØRINGAR 11
3.3 REGIONALE FØRINGAR 12
3.4 LOKALE FØRINGAR 14
3.5 VIDAREFØRING AV EKSISTERANDE PLANAR 15

4 OMSYN I PLANLEGGINGA 17

4.1 LOKALISERING 17
4.2 FOLKETALSUTVIKLING 18
4.3 BEREKRAFTIG UTVIKLING SOM FØRESETNAD FOR AREALBRUKEN 19
4.4 GJENNOMGÅANDE OMSYN I PLANARBEIDET 19
4.4.1 FOLKEHELSE 20
4.4.2 GRØNE VAL 21
4.4.3 INFRASTRUKTUR 22
4.4.4 BEREDSKAP/TRYGGLEIK 22
4.5 FRAMTIDIG KYSTVEG 26
4.6 UTGREIINGAR I PLANARBEIDET 28

5 HOVUDTEMA I PLANEN 28

5.1 BUSTADTOMTER 28
5.2 FRITIDSBUSTADER 30
5.3 NÆRING 31
LANDBRUK OG SKOGBRUK 32
INDUSTRI OG KONTORARBEIDSPLASSAR 33
RÅSTOFFUTVINNING 33
HAVBRUK OG FISKERI 34
FORNYBAR ENERGI 36
TURISME 37
5.4 SJØBUER OG SJØHUSMILJØ 37
5.5 FRILUFTSLIV OG NATURMILJØ, KULTURLANDSKAP OG KULTURMINNE 38
FRILUFTSOMRÅDE 38

NATURMANGFALD 39
KULTURLANDSKAP OG -MINNE 40
5.6 INFRASTRUKTUR 41
5.7 TETTSTADER I KOMMUNEN OG SENTRUMSAVGRENSING 43

6 SAMLA VERKNAD AV HOVUDENDRINGAR I PLANEN 49

7 VEDLEGG 52

8 KJELDER 52

Forord

Blir lagt inn etter endeleg vedtak

1 Innleiing

Det vart gjennom vedtak av planstrategien i 2017 bestemt at revisjon av kommuneplanen sin arealdel (KPA) skulle ha prioritet i perioden 2017-2020.

I september 2017 starta Bremanger kommune si arbeidsgruppe med arbeidet og det vart varsla oppstart av planen. Hausten 2018 vart Nordplan leigd inn for å kunne bidra med både planprosess og utarbeiding av dokument. Første utgåve av plandokumenta for arealdelen var eit resultat av tett samarbeid mellom arbeidsgruppa i kommunen og Nordplan. Framlegg til arealdel vart lagt ut til offentleg høyring i perioden mars-mai 2020. På grunn av mange merknader, med krav til tilleggsutgreiingar, og nye innspel, er plandokumenta omarbeidde med store endringar, før utlegging til 2.gongs offentleg ettersyn. Endringane i planomtale, føresegner med vedlegg er utført av kommunen. Nordplan har vore engasjert for å oppdatere plankart og temakart.

I planomtalen blir det gjort greie for både prosess og resultat. Dokumentet er bygd opp på følgjande måte:

Kapittel 2 forklarar bakgrunnen for arbeidet med arealdelen og krav til prosess. Det går òg fram korleis planarbeidet har blitt organisert mellom kommunen og Nordplan.

Kapittel 3 gjer greie for kva føringar som har vore grunnlag for planarbeidet på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

I det 4. kapittelet blir det skildra kva omsyn som har blitt teke ved utarbeidinga av kommuneplanen sin arealdel. Det er mellom anna presentert demografiske framskrivingar og pågåande arbeid med etablering av kystvegen.

I kapittel 5 blir det gjort kort greie for eksisterande situasjon for utvalde tema og tettstader. Vidare blir vedteken arealstrategi presentert for kvart enkelttema, samt at hovudtrekka i arealdelen er skildra.

Det 6. kapittelet viser i stor grad til vedlagt konsekvensutgreiing med ROS, og samanfattar kort dei samla verknadane av arealdelen.

2 Arealdel og planprosess

2.1 Kva er arealdelen?

Kommunen skal legge til rette for utvikling gjennom forvaltning av areal og naturressursar (jf. PBL § 3-3). Utarbeiding av kommuneplanen sin arealdel (KPA) er ein viktig del av denne tilrettelegginga. KPA skal angje hovudtrekka i arealdisponeringa og rammer og føresetnader for kva nye tiltak og ny arealbruk som kan settast i verk, samt kva viktige omsyn som må ivaretakast ved disponering av areala (jf. rettleiar for kommuneplanen sin arealdel).

Gjennom arealdelen vil Bremanger kommune legge føringar for både eksisterande og framtidig arealbruk. Vurderingar som er gjort i arbeidet med KPA har basert seg på eksisterande kunnskap, dialog med innbyggjarar gjennom folkemøte og i høyringsperioden, samt synfaringar og samarbeid mellom Nordplan og administrasjonen i Bremanger kommune.

I samsvar med plan- og bygningslova (PBL § 11-5) skal Bremanger kommune ha ein arealplan som dekker heile kommunen sitt areal og som vise samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Alt areal i kommunen er dekka av eit arealformål i plankartet eller i eksisterande planar som blir vidareført. I tillegg til plankart og føresegner, omfattar arealdelen planomtale og konsekvensutgreiing for nye utbyggingsareal, samt andre endringar som ikkje er i samsvar med eksisterande bruk (jf. PBL § 4-2). Det følgjer òg ein tabell med oversikt over mindre justeringar og endringar som er gjort i ny arealdel utan KU. Tabell er vedlagt.

2.2 Arealdelen si rolle i kommunal planlegging

Kommuneplanen sin arealdel (KPA) har ei viktig rolle i den overordna kommunale planlegginga. Det er i KPA kommunale rammene for arealbruk blir fastsett og får rettskraft gjennom vedtak av plankart og føresegner.

Samanheng mellom samfunnsutviklinga, behov for vern og utbygging og framtidig arealbruk skal gå fram av arealdelen. Vidare vil rammer og krav som er sett i føresegnene og plankartet til arealdelen, vere juridisk bindande føringar som framtidige reguleringsplanar skal forholde seg til.

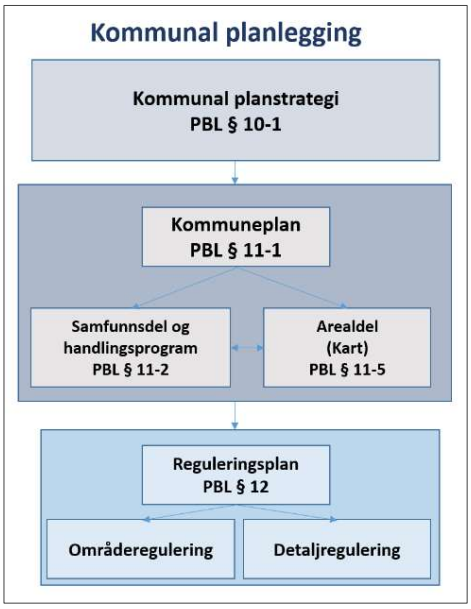

I tillegg til arealdelen (KPA) omfattar kommunal planlegging planstrategi, kommuneplanen sin samfunnsdel (med handlingsdel) og regulerings-planlegging. Sjølv om planstrategien og samfunns-delen ikkje er juridiske bindande dokument, er dei viktige grunnlag for arealdelen.

Bremanger kommune hadde fram til 2021 ingen gjeldande samfunnsdel. Arbeidet med samfunnsdel og revisjon av arealdelen til kommuneplanen vart vedteken starta opp 15.06.2017 (KST-031/17). Ettersyn av planprogrammet var våren 2018 og vedtak av planprogrammet var 20.12.2018 (KST-046/18). Samfunnsdel til kommuneplanen for 2021-2033 låg ute til offentleg høyring/ettersyn i perioden 26.02.2021-12.04.2021, og vart vedteken i kommunestyret 07.10.2021, sak KST-049/21.

Samfunnsdelen viser korleis vi fram mot 2033 skal utvikle kommunale tenester, legge til rette for samfunnsutvikling og løyse oppgåver kommunen står ovanfor. Med kommuneplanen sin

samfunnsdel tek Bremanger grep om kommunen si heilskaplege planlegging for framtida, både for lokalsamfunnet og for kommunen som organisasjon og tenesteytar. I planen tar vi stilling til langsiktige utfordringar, fastset mål og strategiar for kommunen, og legg grunnlag for dei strategiske planane.

Bremanger kommune si hovudutfordring framover er folketalsutvikling og demografi. Vi vert stadig fleire eldre og får færre yrkesaktive innbyggjarar. For å skape vekst og utvikling treng vi tilflytting. Kommunen må bli ein meir attraktiv plass å flytte til, og det må verte meir attraktivt å bli verande her. Vi ønskjer også at det skal vere attraktivt å besøke Bremanger, og at det blir endå meir attraktivt å skape og drive næring for framtida i kommunen.

Samfunnsdelen legg føringar for arealdelen, og omfattar m.a ein overordna arealstrategi.

2.3 Føremål

Arealdelen skal ha eit langsiktig perspektiv og revisjonsarbeidet har hatt som mål å oppdatere planen i samsvar med dagens arealbruk, samt legge til rette for framtidig vekst og berekraftig utvikling i Bremanger, i samsvar med føringar i samfunnsdelen.

Kommunen står i dag føre fleire utfordringar, mellom anna knytt til folketalsutvikling, demografi, folkehelse, arbeid, næring, bustader og samfunnstryggleik.

Visjonen for Bremanger kommune er «Leve, virke, nyte – heile livet».
Visjonen er ei framtidsretta skildring av korleis kommunen ønskjer å bli og skal motivere dei som bur, jobbar og ønskjer å etablere seg i Bremanger. Utviklinga av Bremanger som kommune er eit felles ansvar, der kommune, innbyggjarar, dei som har sitt virke og alle som elles ferdast i Bremanger må stå saman for å få dette til.

Dersom vi skal ha busetnad i bygdene i Bremanger i framtida, må vi gjere Bremanger-samfunnet attraktivt. I følgje Telemarksforskning kan stader vere attraktive på tre måtar.

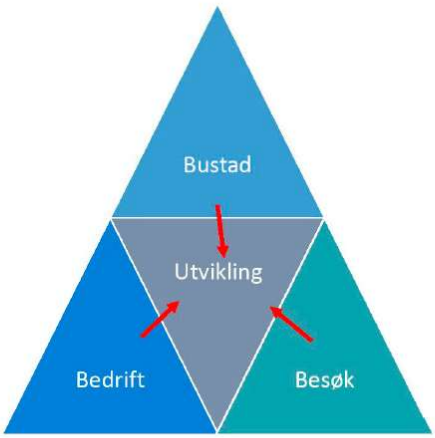

Fig: Attraktivitetspyramiden (Telemarksforskning)

Konklusjonane er at dei mest sentrale tiltaka for at ein stad skal bli attraktiv som **stad å bu** er å:
1. Stimulere til bustadbygging og renovering/oppgradering av eksisterande bustader
2. Skape sosiale møteplassar og sentra
3. Leggje til rette for betre kommunikasjon for pendlarar
4. Ta vare på innvandrarar og andre tilflyttarar
5. Sikre nærfriluftsområde

For å bli meir attraktive for **bedrifter,** så er det viktigaste at vi:
1. Blir attraktive for kompetente (kompetansearbeidsplassar)
2. Samarbeider over kommunegrenser
3. Satsar på innovasjon og nettverk

For å bli attraktiv som **besøkskommune,** så må vi leggje til rette for:
1. Tenester og opplevingar for eigne innbyggjarar
2. Tenester og opplevingar for andre i regionen
3. Teneste og opplevingar for langvegsfarande
4. Hyttebygging/overnatting

Samfunnsdelen set mål for korleis vi vil ha det i Bremanger i framtida (overordna mål):

Bremanger kommune er eit framtidsretta samfunn som tek vare på naturgjevne fortrinn, kulturell identitet og som har levande lokalmiljø. Kommunen har høg bustads-, arbeids- og besøksattraktivitet og er i vekst.

Samfunnsdelen skisserer delmål, og tiltak for å nå desse måla. Fleire av tiltaka går konkret på arealbruk, og er viktig å vidareføre i arealdelen for at planen skal kunne vere eit bidrag i arbeidet med å gjere Bremanger ein attraktiv stad for busetjing, etablering av bedrifter og destinasjon for turistar,

Det er prioritert fire hovudtema i kommuneplanarbeidet:
- Arbeid/næring
- Bustader/bustadområde
- Fritid/kultur
- Kommunale tenester

Det er også peika på at **folkehelse, grøne val, infrastruktur og beredskap/tryggleik** må takast omsyn til i all planlegging. Dette er tema som går på tvers av teneste- og utviklingsområda, og som er sentrale for kommunen si utvikling.

Vidare er det i samband i samfunnsdelen utarbeidd arealføringar knytt til utvalde tema, som blir presentert i kapittel 5 av planomtalen.

2.4 Organisering av planarbeidet

Ansvaret for planlegginga etter lova ligg hos kommunestyra, regionale planmynde og kongen (jf. PBL § 3-2). Det er som tidlegare nemnt kommunen som har ansvaret for å utarbeide kommuneplanen sin arealdel (KPA). I prosessen frå oppstart av arealdelen er arbeidet organisert på følgjande vis:

Kommunestyret er oppdragsgjevar og prosjekteigar. Det er kommunestyret som har ansvaret for den politiske handsaminga av planen og er instansen som skal gjennomføre eit endeleg vedtak av kommuneplanen .

Formannskapet si rolle er å sikre at arbeidet med KPA er forankra i dei politiske partia og at kommunikasjon med og medverknad av innbyggjarane blir ivareteke. Formannskapet skal òg handsame planframlegget før utlegging til offentleg ettersyn og før endeleg handsaming i kommunestyret (jf. Planprogram for kommuneplan for Bremanger 2018-2030. Samfunnsdel og arealdel».

Kommunedirektøren Tom Joensen har det overordna ansvaret for kommunen sin administrasjon og kjem med si tilråding til kommunestyret ved vedtak om offentleg ettersyn og endeleg vedtak av planen.

Arbeidsgruppe i administrasjonen har hatt ansvar for prosjektleiing og utarbeiding av deler av grunnlagsmaterialet, samt føresegner. Arbeidsgruppa har i hovudsak bestått av leiar for plan og forvaltning Magnhild Myklebust, arealplanleggar Inger Hilde og kommunalsjef for samfunn og utvikling Karl Vidar Førde.

Nordplan fekk i juni 2018 tildelt oppdraget med utarbeiding av plandokumenta til arealdelen, og utarbeidde plankart, planomtale og konsekvensutgreiing med grunnlag i synfaring til 1.gongs offentleg ettersyn/høyring. På grunn av korona-situasjonen våren 2020 vart det ikkje halde folkemøte i samband med 1.gongs offentleg ettersyn av arealdelen som planlagt. Prosjektleiar ved Nordplan har vore arealplanleggar Siri Gausemel, og prosjektmedarbeidar og arealplanleggar May-Britt Drage Bakke har i samarbeid med prosjektleiar utarbeidd 1. versjon av tekstdokumenta til arealdelen. Arealplanleggarane Halvard Straume og Arild Rindal har hatt ansvar for kartarbeid.

Alle dokument vart utarbeidd i samarbeid med Bremanger kommune si *arbeidsgruppe*, og alle endringar som er gjort i plandokumenta etter 1.gongs offentleg ettersyn er utført av arbeidsgruppa i kommunen. På grunnlag av tilbakemeldingar frå regionale og nasjonale styringsmakter, ny vedteken samfunnsdel til kommuneplanen og nye innspel er det gjort store endringar i plandokumenta til 2.gongs offentlege ettersyn.

2.5 Planprosessen

God planlegging er avhengig av samarbeid på tvers av forvaltningsnivåa, men òg mellom ulike fagdisiplinar. I tillegg skal private ha moglegheit til å kome med innspel og merknader undervegs i planprosessen. Dette er eit lovfesta krav i plan- og bygningslova.

Minstekravet til plan- og bygningslova er å opne for innspel og merknader ved starten av planprosessen ved kunngjering planoppstart og høyring av planprogram, samt ved offentleg ettersyn (jf. PBL kap. 5 og 11). Det er først ved offentleg ettersyn plandokument som t.d. utkast til plankartet og føresegnene til arealdelen er ferdigstilte og tilgjengeleg for ålmenta.

Oppstart av planarbeid med planprogram vart varsla i avisene Firdaposten og Fjordenes tidende 9. april 2018, med frist for å sende inn innspel 22.mai 2018.

I tillegg til å varsle planoppstart og leggje til rette for innsending av innspel og merknader til planprogrammet, har Bremanger kommune opna for medverknad gjennom deltaking på bygdemøte. Planlagde folkemøte ved 1.gongs utlegging av planframlegget til offentleg ettersyn vart avlyst pga korona-situasjonen, men dei som ynskte fekk høve til møte med kommunen for å gå gjennom verknadane av planframlegget, spesielt knytt til deira eigedom og interesser. Det er planlagt gjennomført folkemøte ved 2.gongs offentleg ettersyn av arealdelen.

Det har sidan oppstart av planprosessen i september 2017 òg vore fleire møter mellom arbeidsgruppa i kommunen og Nordplan. På neste side følgjer ei oversikt over tidspunkt og tema for møte så langt i planprosessen.

Dato	**Møtedeltakarar**	**Tema for møtet**
05.02.2018	Rådmannen, arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Næringsrådet	Planprogram og planprosess

22.02.2018	Rådmannen, arbeidsgruppa i Bremanger kommune og grendelaga	Planprogram og planprosess, innspel til planoppstart.
26.02.2018	Rådmannen, arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Eldrerådet	Planprogram og planprosess
27.02.2018	Rådmannen, arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	Planprogram og planprosess
01.03.2018	Arbeidsverkstad i kommunestyret	Utarbeiding av visjonen for kommuneplanen
06.03.2018	Møte med elevar og foreldre ved ungdomsskulen på Hauge.	Resultat frå UngData-undersøkinga, aktuelle tiltak og informasjon om kommuneplanarbeidet.
12.03.18	Møte med elevar og foreldre ved Davik ungdomsskule	Resultat frå UngData-undersøkinga, aktuelle tiltak og informasjon om kommuneplanarbeidet.
13.03.2018	Bremanger Næringsråd med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
14.03.2018	Svelgen opp og fram med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
10.04.2018	Kalvåg bygdelag med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
18.04.2018	Folkemøte i Svelgen med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
25.04.2018	Svelgen pensjonistlag med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
25.04.2018	Svelgen opp og fram med rådmannen til stades	Planprogram og planprosess
18.05.2018	Nye Bremanger	Planprogram og planprosess
06.12.2018	Formannskapsmøte	Vedtak av arealmålsetjingar for arealdelen (ei konkretisering av planprogrammet)
20.09.2018	Oppstartsmøte: Arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Nordplan, møte på Rådhuset i Svelgen	Diskusjon kring eksisterande situasjon i kommunen, arealbruksutfordringar, fordeling av arbeidsoppgåver og vidare framdrift.
03.12.2018	Arbeidsmøte: Arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Nordplan. Videokonferanse.	Gjennomgang av kunnskapsgrunnlag og oversikt over manglande grunnlag, samt tema for konsekvensutgreiing.
28.03.2018	Arbeidsmøte: Arbeidsgruppa i Bremanger kommune og Nordplan. Møte hjå Nordplan på Nordfjordeid.	Gjennomgang av innspel til konsekvensutgreiing og utkast til konsekvensutgreiing.
29.05.2019	Møte i planforum. Arbeidsgruppa i Bremanger kommune var til stade. Prosjektleiar Gausemel deltok via Skype.	Kommunen presenterte aktuelle problemstillingar knytt til konsekvensutgreiing og kartarbeid. Avklaringar i samband med møtet går fram av kap. 2.6 i vedlagt KU-rapport.

3 Grunnlag for planarbeidet

3.1 Plan- og bygningslova

Føringar for innhaldet i arealdelen går mellom anna fram av plan- og bygningslova § 11-5 Kommuneplanens arealdel:

> *Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.*
>
> *Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.*
>
> *Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.*
>
> *Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser, jf. §§ 11-7 til 11-11.*

3.2 Nasjonale føringar

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019-2023 vart vedtek ved kongeleg resolusjon 14.mai 2019. Forventningane til fylkeskommunane og kommunane er m.a knytt til fylgjande:

- Planlegging som verktøy for heilskapleg berekraftig utvikling
- FN sine berekraftmål som grunnlag for regional og kommunal planlegging
- Tydleg retning for samfunnsutviklinga
- Effektive og kunnskapsbaserte planprosessar
- God gjennomføring av arealplanar
- Auka bruk av digitale verktøy i planlegginga
- Vekstkraftige regionar og lokalsamfunn i heile landet
- Næringsutvikling gjev grunnlag for velferd
- Eit samfunn med lave utslepp, som er trygt og tilpassa klimaendringane
- Aktiv forvalting av natur- og kulturminneverdiar
- Ressursbasert næringsutvikling
- Bærekraftig areal-og transportutvikling (styrka knutepunktutvikling, meir vekt på regionale løysingar)
- Byar og tettstadar der det er godt å bu og leve (opne og inkluderande, trygge og helsefremjande, kvalitet i dei fysiske omgjevnadane og levande sentrumsområde)

Det er også fleire statlege planretningsliner og rundskirv/planar som legg føringar for arealplanarbeidet i kommunane:

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)

- Retningslinene gjev ei geografisk differensiering av strandsoneforvaltninga.
- Skal gje kommunane grunnlag for å balansere omsyna til allmenne interesser (natur- og kulturmiljø, landskap, friluftsliv) i strandsona og grunnlaget for næring og busetnad langs kysten i arealplanlegginga.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, fastsatt ved kgl.res. 28. september 2018

- Retningslinene seier at arbeidet med klimatilpasning skal bidra til at samfunnet blir betre rusta til å møte klimaendringane, gjennom å sikre at kommunar og fylkeskommunar unngår eller avgrensar risiko, sårbarheit og ulemper.
- *Klimatilpasning er et sektorovergripende hensyn som krever samordning og samarbeid på tvers av sektorer, og mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige organer (jf. kap. 4.2). Kommuneplanens arealdel må brukes aktivt for å oppnå en samlet arealdisponering som ivaretar hensynet til et klima i endring. I planprogrammet skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner. Jf. kap. 4.3.*

Statlege planretningslinjer for samordna bustad, areal og transportplanlegging (2014)

- Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremje samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnytting, god trafikksikkerheit og effektiv trafikkavvikling.
- Planlegging skal bidra til å utvikle bærekraftige byar og tettstader, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og framme helse, miljø og livskvalitet.
- Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremma utvikling av kompakte byar og tettstader, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennleg transportformer.

Nasjonal transportplan 2018-2029 (2017)

- Ein plan for korleis ein dei neste åra skal arbeide i retning av det overordna og langsiktige målet i transportpolitikken; eit sikkert transportsystem som fremjar verdiskaping og bidreg til omstilling til eit lågutsleppssamfunn.

Rikspolitisk retningslinje for å styrke barn og unges interesser i planlegging (1995)

- Retningslinjene har som føremål å synleggjere og styrke barn og unge sine interesser i all planlegging og byggesakshandsaming etter plan- og bygningslova.
- Retningslinjene skal gje kommunane eit betre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unge sine interesser i si planlegging og byggesakshandsaming. Dei skal òg gje eit grunnlag for å vurdere saker der barn og unge sine interesser kjem i konflikt med andre omsyn/interesser.

Rundskriv H-6/18: Lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystnære sjøområder (oktober 2018)

- Omhandlar korleis plan- og bygningslova og viktige sektorlover i kystnære sjøområde skal sjåast i samanheng og samordnast.

Rundskriv H-5/18: Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling (oktober 2018)

- Rundskrivet gjev ei overordna oversikt på temaet samfunnssikkerheit. Rundskrivet skal ikkje erstatte retningslinjer og rettleiarar som gjev føringar knytt til ulike faretema, men har som føremål å gjere greie for dei reglane i plan- og bygningslova som varetek omsynet til samfunnssikkerheit.

3.3 Regionale føringar

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024. Regional planstrategi, vedteken 28.september 2020.

- Planen set strategisk retning for utviklinga i fylket dei neste fire åra. Planen byggjer på berekraftmåla til FN, og skal vere eit verktøy for å gjere Vestland til det mest framoverlente fylket i landet.

Berekraftig verdiskaping – regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021–2033

- Planen har som hovudmål at Vestland skal vere det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon. Klimaomstilling er sentralt i planen.

Strategisk plan for kysten Sogn og Fjordane 2018-2029

- Mål med planen er ein kystregion som er attraktiv, med folkevekst og berekraft i næringslivet og mange gjestande.
- Trekk fram at å etablere felles satsing på betre infrastruktur for å utvide bu-, arbeids- og serviceområde (BAS-områda) langs kysten er avgjerande for å auke attraktiviteten for næringsutvikling og busetjing. Det må gjerast eit langsiktig arbeid for å realisere betre infrastruktur nord-sør og betre vilkåra for transport av personar og gods sjøvegen, samt etablere betre digital infrastruktur.

Regional transportplan, Sogn og Fjordane, 2018-2027. Godkjent i fylkestinget 6. desember 2017.

- Revisjon av transportplanen er basert på Regional planstrategi for 2016 – 2020 og planstrategien peiker på den strategiske rolla samferdsle har for utvikling av fylket.
- Regional transportplan Sogn og Fjordane er ein langsiktig regional strategisk plan for utvikling av transportområdet i Sogn og Fjordane. Den byggjer på eit kunnskapsgrunnlag der heile transportsystemet i Sogn og Fjordane er analysert. Kunnskapsgrunnlaget viser utviklingstrekk og utfordringar i heile transportsystemet, også for område som ligg utanfor fylkeskommunen sitt direkte ansvarsområde. Nasjonale føringar.

Regional plan for klimaomstilling 2018-2021, Sogn og Fjordane, vedteke i fylkestinget juni 2018

- Arbeidet med klimaomstilling inkluderer både utsleppsreduksjon, klimatilpassing og samfunnsendring.
- Åtte plantema er prioriterte som dei viktigaste områda for klimaarbeidet til fylket: Energiforsyning, energibruk i bygg, areal og transport, næringsliv og teknologi, klimavenleg landbruk, klimatilpassing, forbruk og klimakunnskap og klimakommunikasjon.

Regional plan for vassforvaltning i Sogn og Fjordane (2016-2021)

- Tilstanden av alle vassførekomstar i Bremanger og miljømåla deira er gjeven i databasen vann-nett.

Jordvernstrategien for Sogn og Fjordane, vedteke av tidlegare fylkeslandbruksstyret i 2009.

- Ved tettstadutbygging må leggast vekt på fortetting, høg arealutnytting og fastsetjing av naturlege grenser mellom utbyggingsareal og dei større og samanhengande jordbruksområda.

Fylkesdelplan for landbruk (gamle Sogn og Fjordane)

- Hovudmålet er livskraftige bygder i heile Sogn og fjordane. For å oppnå dette målet er det sett opp ei rekke delmål:
    - Halde på fylket sin relative del av matproduksjonen i Norge
    - Vedlikehalde og fornye kulturlandskapet
    - Auke næringsmessig utnytting i skog og utmark
    - Styrke økonomien for bygdenæringane
    - Bygda som ein god plass å bu
    - Oppretthalde produksjonsarealet, m.a. ved strengt jordvern for dei beste og mest samanhengande jordbruksareala i tråd med vedtak i fylkesdelplan for arealbruk
    - Tilflytting til bygdene, m.a. ved å utvikle samspelet mellom sentrum og bygdene.

Strategi for tettstadutvikling og senterstruktur, Sogn og Fjordane fylkeskommune 2018-2022, vedteken i fylkestinget i april 2018.

Handelsføresegn for Sogn og Fjordane med retningsliner, vedteken i fylkestinget 02.10.

- Handelsføresegna gir føringar for å oppfylla statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging og statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing.
- Føresegna set krav om at all handelsverksemd skal lokaliserast innanfor sentrumsavgrensinga. Avgrensing av sentrumsområde skal vere fastsett i gjeldande plankart til KPA, eller etter ei planfagleg vurdering kan ein avgrense sentrumsområde i områdereguleringsplan som dekkjer heile sentrum.

- Viss ikkje sentrum er fastsett i KPA eller i områderegulering, skal følgjande avstander ligge til grunn som den maksimale utstrekninga:
    - Fylkessenter: 800 m frå ytterkant til ytterkant av sentrum
    - Regionsenter: 800 m frå ytterkant til ytterkant av sentrum
    - Kommunesenter: 500 m frå ytterkant til ytterkant av sentrum
- Ei kvar nyetablering skal vere tilpassa staden sin storleik, funksjon, omland og særeigne kvalitetar.
- Pkt. 1.3 i føresegna, setninga *"Kommunen kan sjølv regulere inn fleire sentrumsområde i same regionsenter (BAS område)"* under punkt 1.3. i handelsføresegna gjeld ikkje, pga motsegn frå Statsforvaltaren.

3.4 Lokale føringar

Kommuneplanen sin samfunnsdel 2021-2033, vedteken i kommunestyret 07.10.2021.

- Fastsett hovudmål, med tilhøyrande delmål og tiltak, for utvikling, m.a for arbeid og næring, bustader og bustadområde, fritid/kultur og kommunale tenester.

Planstrategi for Bremanger kommune 2022-2024, vedteken 16.06.2022

Planprogram for samfunnsdel og arealdel, datert 15.11.2018, vedteke 20.12.2018.

Strategisk næringsplan 2015-2020 Bremanger kommune, november 2014

- Trekk fram kva område kommunen vil prioritere som innsatsområde for å stimulere til næringsutvikling.
- Følgjande næringar blir definert som sentrale i Bremanger:
    - Fiskeri og havbruk
    - Industri og leverandørbedrifter
    - Fornybar energi
    - Reiseliv, oppleving og kultur
    - Landbruk og skogbruk

Folkehelseoversiktsdokument, godkjent av kommunestyret i Bremanger 16.03.2017, revidert i 2022.

Energi og klimaplan 2009-2013, vedteke i kommunestyret 15.12.2009

- Kommunedelplan som skal vere eit reiskap for å sikre heilskapsomsyn i saker som vedrører energi, klima og miljø i kommunen. Planen presenterer fire fokusområde for Bremanger kommune:
    - Haldningar: Påverke innbyggarane sine haldningar for å oppnå ei berekraftig utvikling i høve til energi og klima.
    - Energibruk: Redusere samla energibruk saman med auka energifleksibilitet og omlegging til nye fornybare energikjelder.
    - Klima og miljø: Gjennomføre naudsynte tilpassingar for å stå rusta til å møte framtidige klimaendringar. Redusere utslepp som er skadelege for klima eller lokalmiljø.
    - Lokal energiproduksjon: Sikre ei planmessig utvikling av lokal energiproduksjon og auka utnytting av spillvarme for å ivareta både klima, lokalmiljø og eigne innbyggjarar.
- I høve til arealbruk vil kommunen utnytte dei tilgjengelege verkemidla i plan og bygningslova i samband med både etableringar og reguleringsendringar. Dette gjeld t.d. ved etablering av næring, industri eller nye byggjefelt der det til dømes kan vere aktuelt å lage utbyggingsavtalar med krav til korleis feltet skal byggjast ut med omsyn til energikjelde, topografi og logistikk.

Forprosjektet kommunereforma

- Utarbeidd i samband med forarbeidet inneheld informasjon om no-situasjonen i Bremanger innanfor fleire relevante tema for arealdelen.

Lokal demokratiopplæringsplan

- Skal legge til rette for at barn og unge skal få moglegheit til å delta aktivt i lokaldemokratiet og påverke sine oppvekstvilkår, jf. Barnekonvensjonen § 12. Tek utgangspunkt i involvering av elevråda på skulane i kommunen.

3.5 Vidareføring av eksisterande planar

Kommunedelplanane for Botnane, Rugsund-Leirgulen og Davik vert vidareført. Det same gjeld dei fleste av vedtekne reguleringsplanar. Eldre planer er gjennomgått og vurdert om dei er i strid med gjeldande regelverk. Vurderinga går fram av vedlegget «Vurdering av kva reguleringsplanar som skal vidareførast – KPA 2022, 15.07.2022». Konklusjonen er oppsummert i tabellen under:

PlanID	Plannamn	Konklusjon
1438.2018.02	Reguleringsplan LNF-føremål Gildreneset	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2018.01	Reguleringsplan Fv 614, gang- og sykkelveg Svelgen	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2017.02	Reguleringsplan Grotlesanden	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2017.01	Reguleringsplan Korsnesvika	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2016.04	Reguleringsplan montørbase SFE	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2016.03	Reguleringsplan steinbrot Aksla	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2016.02	Industriområde Breivika	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2016.01	Reguleringsplan klatresti Hornelen	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2015.01	Detaljreguleringsplan bustadfelt B1, Kolset	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2013.04	Hesteberget	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2013.03	Kryss ved rådhus Svelgen	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2013.02	Bustadfelt Frøyen ved Steinset	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2012.09	Rugsund handelsstad, ny veg	KDP Rugsund-Leirgulen
1438.2012.07	Løvikneset hyttefelt	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.06	Smørhamn næringsområde massetak	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.05	Igland hyttegrend endring	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.04	Kalvøya fiskerihamn	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.03	Svelgen Sentrum nord	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2012.02	Frøyen skule hente-/bringesituasjon	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.01	Hauge bustadtomtar og HDU-bustader	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2011.02	Setrefjellet Dyrstad steintak	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2011.01	Struen hyttefelt	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2010.04	Gildreneset hyttefelt mindre endring	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2010.03	Buvika Kalvåg	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2010.02	Riseelva gangvegsystem	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2010.01	Holmaneset næringsområde	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2009.11	Banktomta Kalvåg	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2009.10	Bremangersambandet 2 Sørdalsbotnen deponiområde	Opphevast
1438.2009.09	Bremangersambandet 2 Bortnen-Sørdalsvatnet endring	Opphevast
1438.2009.05	Gildreneset hyttefelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.

1438.2009.04	Nøre bakkjen hyttefelt Grotle	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2009.03	Langeneset nedste neset	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2009.02	Leirgulen kai	KDP Rugsund-Leirgulen
1438.2009.01	Daviknes hyttegrend endring	KDP Davik
1438.2008.04	Vågane hyttefelt	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2008.03	Botnane bustadfelt Sørbotten	KDP Botnane
1438.2008.02	Prestegarden bustadfelt endring	KDP Davik
1438.2007.03	Svarstad, utbyggjingsplan hyttefelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2007.02	Bremangersambandet 2 Kolset-Bortnen	Opphevast
1438.2007.01	Bremangersambandet 2 Bortnen-Sørdalen	Opphevast
1438.2006.06	Lisethøgda hytte-/bustadfelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2006.04	Dyrstad hyttefelt	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2006.03	Bjørsvika Hauge	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2006.02	Setrevika deponi	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2006.01	Gulestø steinbrot, endring	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2005.01	Utbyggingsplan Smørhamn	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2004.03	Novelandet, Bakkevik gbn 29/2	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2004.02	Gulestø steinbrot	Erstatta av planid. 2006.01
1438.2004.01	Svelgsdalen, motorsportbane	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2003.03	Åskora, Yksnelvane,Bjørndalen, anleggsveg	Opphevast
1438.2003.02	Gloføk hyttefelt, mindre endring utan ettersyn	Opphevast
1438.2003.01	Igland hyttegrend	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2002.04	Hauge bustadfelt, bak Stasjonen barnehage	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2002.03	Fagrevika Kjelkenes hyttefelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2002.02	Sigdestadneset	Bandleggjast i påvente av reguleringsplan
1438.2002.01	Gloføk hyttefelt	Opphevast
1438.2001.02	Iglandsvik	Bandleggjast i påvente av reguleringsplan
1438.2001.01	Svelgen sentrum	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1998.03	Reguleringsplan veg til Rugsund handelsstad	Opphevast
1438.1998.02	Kalvåg	
1438.1998.01	Breivika	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1997.03	Reguleringsplan for anleggsveg og masselager Krakevik	Opphevast
1438.1997.02	Reguleringsplan for rassikring Magnhildskaret	Opphevast
1438.1997.01	Endring Bjørsvika, utviding industriareal	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1996.02	Veg til Berleneset	Opphevast
1438.1996.01	Kolset bustadfelt	KDP Rugsund-Leirgulen
1438.1995.07	Reguleringsplan møteplass Rugsundstraumen	Opphevast
1438.1995.06	Reguleringsplan vegutviding Rugsund bru	Opphevast
1438.1995.05	Reguleringsplan vegutviding Rugsund kyrkje	Opphevast
1438.1995.04	Reguleringsplan massedeponi Berlepollen	Opphevast
1438.1995.03	Reguleringsplan massedeponi Haukedalsstranda	Opphevast

1438.1995.02	Kolset-Klubben, rasteplass Gloføykje	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1995.01	Daviknes hyttegrend	KDP Davik
1438.1994.04	Myklebust kryss	Opphevast
1438.1994.03	Hauge endring Bjørsvika	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1994.02	Sande II Mevika, endring forretningstomt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1994.01	Kjelkenesvågen småbåthamn	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1993.01	Hauge	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1992.01	Struen bustadfelt	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.1991.01	Bråtane bustadfelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1989.02	Pelsdyrgard Varpe	Opphevast
1438.1989.01	Tretteskjervika	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1988.02	Langesjø hyttegrend	Opphevast
1438.1988.01	Skaret bustadfelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1987.01	Sande 2 Mevika, 2 bustadtomtar	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1983.01	Svehogane bustadfelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1982.02	Håksskaret bustadfelt	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1982.01	Sande II Mevika endring naust	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1977.02	Bustadfelt Ryland	Opphevast
1438.1977.01	Sande 2 Svelgen, Mevika	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.1972.01	Sande I	Underordna ny KPA. Gjeld som supplement.
1438.2015.02	Kommunedelplan Davik	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2014.01	Kommunedelplan Rugsund-Leirgulen; FT2, LNFR-B2, H3	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.12	Kommunedelplan Botnane	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.11	Kommunedelplan Rugsund - Leirgulen	Vidareført uendra, med omsynssone H910
1438.2012.10	Kommunedelplan for parsell av fv 614, Svelgen-Myklebust	Opphevast

Prosess for oppheving av reguleringsplanar blir gjennomført parallelt med kommuneplanarbeidet.

4 Omsyn i planlegginga

4.1 Lokalisering

Bremanger ligg ytst i Nordfjord og har i tillegg til fastlandet tre store øyar; Bremangerlandet, Rugsundøy og Frøya. Fastlandsdelen strekk seg sørover langs kysten til Husefest nord for munningen av Nordalsfjorden og austover langs Nordfjord forbi Yksneelvane. Bremanger omfattar òg det aller meste av Ålfotbreen og fjella omkring (jf. Forstudium Kommunereforma, 03.12.2015).

Med sine 820 km² er dette ei kommune med store areal, noko som føre til store avstandar innanfor kommunegrensa. Fullføringa av Bremanger-sambandet 2 i 2013 korta ned reisetida frå kommunesenteret Svelgen ut til øyane. Det går i dag ferje over Nordfjorden frå Oldeide til Måløy i Kinn kommune og frå Isane til Stårheim i Stad kommune. Forbindelse mot Kinn kommune i sør er

sikra gjennom fylkesveg 614 og hurtigbåtforbindelse frå Smørhamn, som har dagleg avgangar til både Florø i sør og Måløy i nord.

4.2 Folketalsutvikling

Kommunen har pr 3.kvartal 2021 3550 innbyggjarar. Nær halvparten av innbyggjarane er lokalisert omkring Gulenfjorden og kommunesenteret Svelgen som ligg inst i fjorden

Bremanger kommune har utfordringar knytt til demografi:

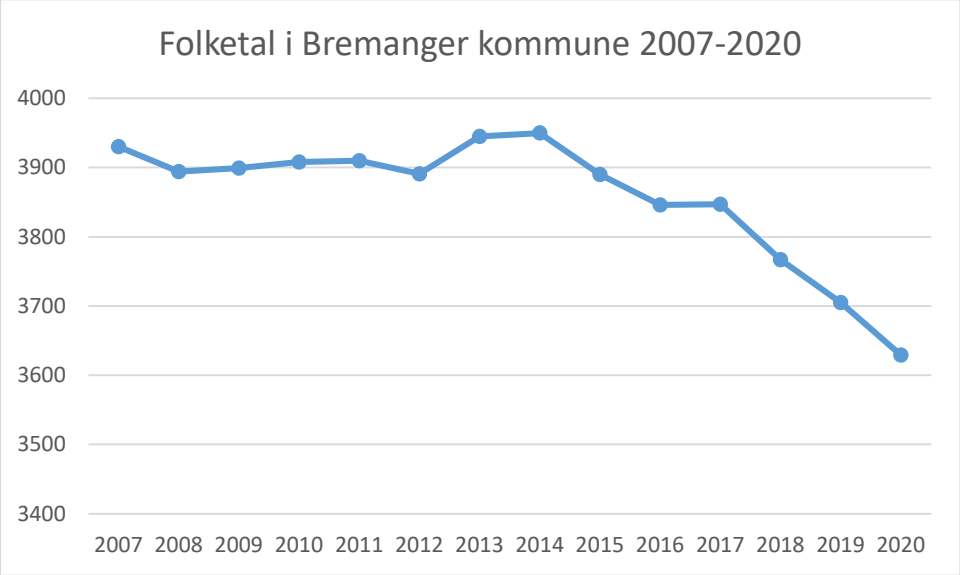

Kjelde: SSB

Bremangerbygda inkludert Ryland og Dalen, har opplevd nedgang med 155 innbyggjarar frå 2007 til 2021, og det bur no 810 personar i dette området. Dette gjev ei negativ endring på om lag 15 % i denne perioden. Områda Berle, Hunskår og Oldeide har hatt ein samla nedgang frå 2007 til 2021 på 26 innbyggjarar, frå 122 til 96.

Områda Rugsund og Leirgulen har frå 2007 til 2021 hatt ein nedgang frå 258 innbyggjarar til 202. Ålfoten og Isane har i same periode gått frå totalt 230 til 205 innbyggjarar og Midtgulen frå 181 til 168.

Kommunesenteret Svelgen hadde i 2021 1159 registrerte innbyggjarar (SSB), om lag som i 2007 då der var 1164 (tal frå SSB).

Kalvåg var registrert med 402 innbyggjarar i 2021. Dette er ein oppgang med 115 innbyggjarar sidan 2007, basert på tal frå SSB.

Davik, Nesbø/Dyrstad og Botnane har òg opplevd positiv folketalsutvikling samla sett i perioden frå 2007 til 2021, Davik med 13 innbyggjarar (til 295), Nesbø med 8 (til 42) og Botnane med 9 (til 46).

Som for mange andre kommunar i Sogn og Fjordane, vise framskrivingane for folketal fram mot 2040 ein negativ tendens og det demografiske mønsteret er i endring. Ein større del av innbyggjarane blir over 67 år og over 90 år.

SSB sine framskrivingar til 2040 er baserte på tre ulike scenario for utvikling nasjonalt, desse har ulike føresetnader om komponentane som har innverknad på utviklinga av folketalet. Framskriving for Bremanger (pr. 01.01.2022) er vist under og stadfester den negative trenden:

	Status 2021	**Hovud alternativ**	**Lav nasjonal vekst**	**Høg nasjonal vekst**
Framskrivne alternativ 2040	3550	3193	2965	3439

4.3 Berekraftig utvikling som føresetnad for arealbruken

I «Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019-2023» gjev regjeringa føringar for at kommunane skal leggje FN sine berekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegginga. Kommunen skal nytte mellom anna berekraftsmåla som verktøy for å utvikle samfunnet i ei retning som gjev berekraftige lokale løysingar, som og bidreg globalt.

I samfunnsdelen av kommuneplanen er det med utgangspunkt i kommunen sin visjon for samfunnsutviklinga valt å setje spesielt fokus på 9 av FN sine berekraftsmål.

Målet knytt til berekraftige byar og samfunn må leggjast til grunn for all arealplanlegging, og arealplanprosessen gjennom medverknad bidra til medvit og samarbeid for å nå måla. Elles er måla knytt til måla knytt til helse (3), miljø (13,14,15), infrastruktur (9) også spesielt relevante for arealplanlegginga.

4.4 Gjennomgåande omsyn i planarbeidet

I planprogrammet og samfunnsdelen er det definert fire gjennomgåande tema som går på tvers av teneste- og utviklingsområda og som skal takast omsyn til i all planlegging.

4.4.1 Folkehelse

Ei av utfordringane som er peika på i Folkehelseoversiktsdokumentet for Bremanger kommune (2017, revidert 2022) er låg kontroll med vasskvalitet, sidan ein låg grad av innbyggjarane er tilknytt kommunale vassverk (kun 63 %) og det derfor er liten kontroll med vasskvaliteten til innbyggjarane. Det er kommunale vassverk i Svelgen, på Ryland (dekkjer Kalvåg sentrum, Ryland, deler av Hauge og Igland) og på Davik, i tillegg til mindre vassverk i Rugsund/Kolset og i Ålfoten. Fortetting i dei tettbygde områda, og lokalisering av ny busetnad i tilknyting til eksisterande infrastruktur og offentleg vassforsyning, vil bidra til å auke kontrollen med drikkevasskvaliteten til fleire av husstandane. Nok og trygt drikkevatn må vere sikra før ein kan opne for utbygging i nye område. Alle vassforsyningar som leverer til to eller fleire bustader/fritidsbustader er registreringspliktige, men det er nok fleire vassforsyningsanlegg i kommunen som ikkje er registrerte hos Mattilsynet. Drikkevassforskrifta set krav om at drikkevatnet skal vere trygt, noko som inneber at det ofte er trong for ei vassbehandling. Etter drikkevassforskrifta §4 er all forureining av drikkevatn forbode, og nedslagsfelt for dei kommunale drikkevasskjeldene er vist som bandleggingssone i plankartet. Det er relativt mange husstandar og hytter som har grunnvassbrønn (borehol), og desse skal vere registrerte i nasjonal grunnvassdatabase, Granada.

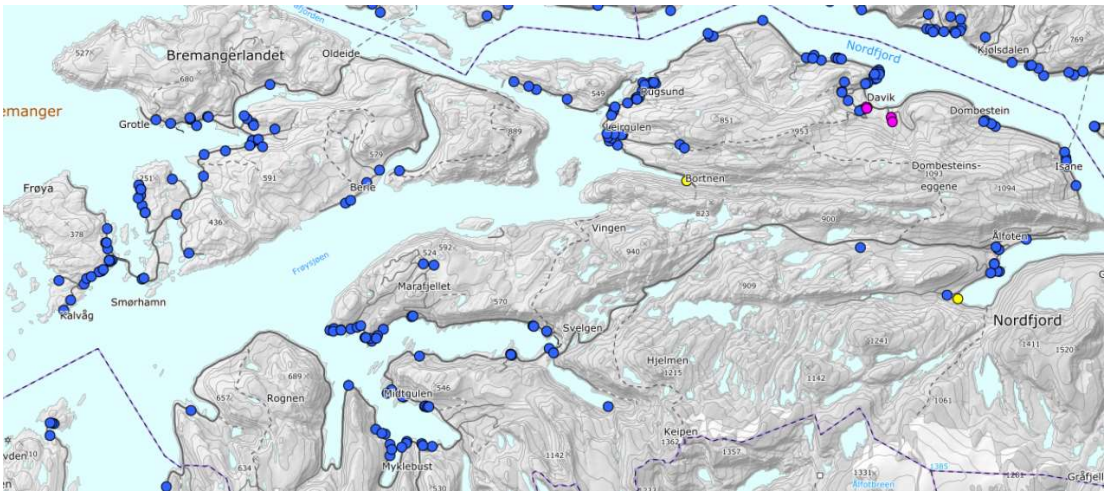

Oversiktsbilde grunnvassborehol Bremanger kommune https://geo.ngu.no/kart/granada_mobil/

Førekomsten av radon er generelt moderat til lav i Bremanger kommune, men lommar med høg konsentrasjon av radon kan førekomme. Radon er ein usynleg og luktfri radioaktiv gass, som vert danna kontinuerleg i jordskorpa. Gassen er ikkje giftig, men det har vist seg at høge konsentrasjonar i inneluft kan auke risikoen for lungekreft.

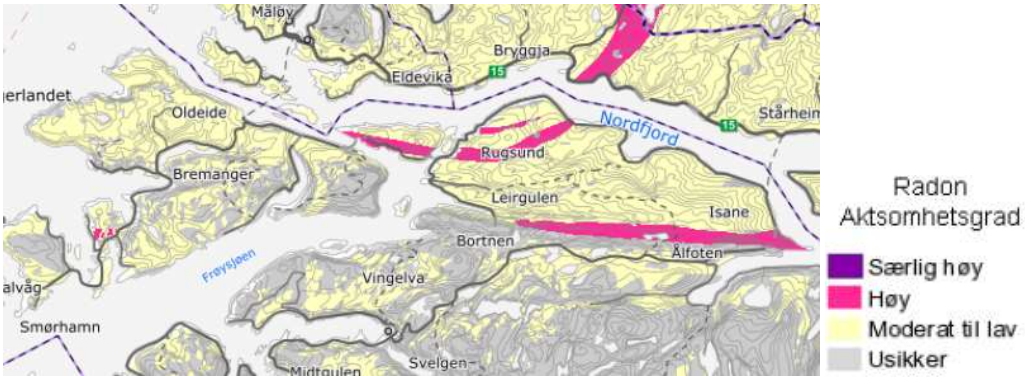

NGU Radon aktsemdskart http://geo.ngu.no/kart/radon_mobil/

Radonnivå er målt, og er innanfor grenseverdiane for alle skular og barnehagar i kommunen. Statens strålevern tilrår at alle måler førekomst av radon i heimen, og ved oppføring av nye bygg set plan- og bygningslova med forskrifter krav til tiltak mot radon. Radonmålingar som er utført i private husstandar viser få førekomstar over grenseverdi. Bremanger kommune har avtale med leverandør av målingar der vi formidlar kontakt mellom innbyggjarar og leverandør, og det er informert om ordninga på kommunen si heimeside. Med unntak av ein mindre del av LNF område for spreidde bustader og fritidshus (LS4) på Kjerpeset, er det ikkje planlagt ny busetnad i område med høg aktsemdsgrad for radon.

Høvet til fysisk aktivitet har også stor påverknad på folkehelsa, og det er viktig å sikre tilgangen til friluftsområde der folk bur. Det er også viktig at det blir tilrettelagt for trygg ferdsel til fots og på sykkel mellom bustadområde og arbeid/skule og fritidsaktivitetar.

Folkehelse er eitt av tema som er vurdert i konsekvensutgreiinga for ny arealbruk.

4.4.2 Grøne val

Dei statlege retningslinene for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing skal leggjast til grunn ved kommunal planlegging etter plan- og bygningslova. Formålet med retningslinene er at kommunen gjennom planlegging , utøving av mynde og eiga verksemd skal stimulere til og bidra til reduksjon av klimagassutslepp og auka miljøvennleg energiomlegging.

Bremanger kommune er ein stor produsent av fornybar energi (vass- og vindkraft). Fornybar energi er omtala i punkt 5.3.

Klimagassutsleppa i Bremanger kommune tilsvarar om lag 290 000 tonn CO_2-ekvivalentar pr 2020.

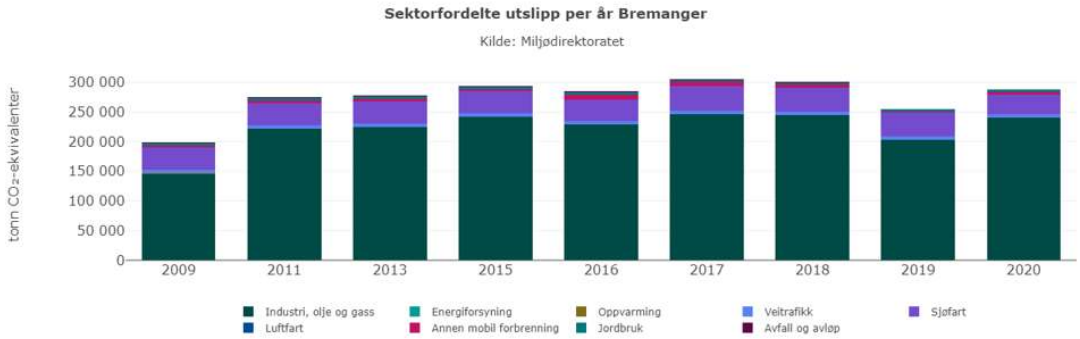

Klimagassane CO2, metan (CH_4) og lystgass (N_2O) er inkludert i rekneskapen og omrekna til einingа CO2-ekvivalentar (gassen sitt globale oppvarmingspotensial). Rekneskapen omfattar dei direkte, fysiske utsleppa som skjer innanfor kommunen si geografiske grense. Industrien står for hovuddelen av desse utsleppa (om lag 240 000 tonn), og elles er sjøfart ein stor bidragsytar (om lag 35 000 tonn). Vegtrafikk står for kun ein liten del av klimagassutsleppa i kommunen (om lag 5000 tonn), der personbilar utgjer om lag 1500 tonn. Om lag 3500 tonn kjem frå landbruket. Samla utslepp av klimagassar har vore relativt stabile dei siste ti åra, med ein liten reduksjon i 2019.

Den kraftkrevjande industrien, i hovudsak Elkem Bremanger, står for hovuddelen av klimagassutsleppa i kommunen. I mars 2020 opna Elkem ein ny silisiumomn i Svelgen som vil bidra til vesentleg reduksjon av NOx-utslepp. Effekten av denne går ikkje fram av statistikken over. Elkem har ambisiøse mål om å redusere sine CO2-utslepp, og det er m.a igongsett eit forsknings- og utviklingsprosjekt for utvikling av eit konsept som skal eliminere direkte CO2-utslepp frå silisiumsproduksjonen. I tillegg vert det arbeidd med prosjekt for utnytting av hydrogen, og det kan

vere potensiale for auka utnytting av spillvarme. Utover ei mindre utviding av eksisterande industriområde mot Sande har ikkje Elkem Bremanger innspel om behov for areal til utviding av verksemda.

Areal og transport skal planleggjast slik at klimautsleppa vert minst mogleg. Ved fortetting og lokalisering av busetnad i nærleiken av tettstadane reduserer ein transportbehovet. Den spreidde bustadstrukturen i kommunen gjer tilgangen på kollektivtilbod dårleg, og det er viktig å tilrettelegge for at innbyggjarane kan nytte mest mulig miljøvennlege transportmåtar (gange – sykkel – køyretøy med låge utslepp), og t.d tilrettelegging med ladepunkt for elbil i tettstadane og bygdene.

Av personbilane i kommunen er størstedelen dieseldrivne (om lag 60 %), om lag 30 % er bensindrivne og el-bil/hybrid utgjer om lag 10 % (tal frå 2020, SSB). Truleg har delen el- og hybridbilar auka vesentleg siste året. Etter dei nasjonale måla skal alle nye personbilar og lette varebilar vere nullutsleppskøyretøy (elbilar og hydrogenbilar) frå 2025. For å nå dette målet er tilrettelegging av ladepunkt vesentleg. Plan- og bygningslova med tilhøyrande forskrifter (TEK17) set krav til tilrettelegging for el-lading ved alle nye byggverk med parkeringsplass for personbilar og lette varebilar. Kravet vil også gjelde ved vesentlege fornyingar av byggverk.

Kommunen har pr 2022 sett igong arbeid med ny miljø- og klimaplan.

4.4.3 Infrastruktur

Infrastruktur er nærare omtala i punkt 5.6, og framtidig kystveg i punkt 4.5

.

4.4.4 Beredskap/tryggleik

I «Heilskapleg ROS-analyse for Bremanger kommune» er det risikovurdert uønska hendingar og ulike scenarier knytt til slike hendingar. For uønska hendingar med høg risikofaktor er det sett opp tiltaksplan med risikoreduserande tiltak (førebyggjande tiltak og konsekvensreduserande tiltak). Dokumentet vert oppdatert kontinuerleg, og ROS-analysar for flaum og stormflo er under arbeid.

Risiko- og sårbarheitsfaktorar i kommunen er i hovudsak knytt til naturfarar (skred, flaum, stormflo), transportnettet (trafikk-/tunnelulukke), brann i institusjon eller tettbygt område og storulukkeverksemdene.

Etter «Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning» skal kommuneplanen sin arealdel brukast aktivt for å oppnå ei samla arealdisponering som ivaretek omsynet til eit klima i endring. Ved vurdering av konsekvensane av klimaendringane skal høge alternativ frå nasjonale klimaframskrivingar leggjast til grunn. I fylgje Klimaprofilen for Sogn og Fjordane (Norsk klimaservicesenter, 2021) vil klimaendringane i Sogn og Fjordane særleg føre til behov for tilpassing til kraftig nedbør og auka problem med overvatn, endringar i flaumforhold og flaumstorleikar, jordskred og flaumskred, samt havnivåstiging og stormflo.

Geografien i kommunen, med høge og bratte fjell, gjer at det er potensiell fare for stein- og snøskred mange stader i kommunen. NVE utførte i 2017 kartlegging av skredfare i områda Svelgen, Kalvåg, Bremangerbygda, Davik, Svarstad-Varpe, Berle, Hornskor, Skatestraumen, Kolset, Ålfoten, Ytrehus, Sandvika og i Botnane. I tillegg fekk kommunen utført kartlegging av 15 delområde, der det var tre eller fleire eksisterande bustadhus innanfor aktsemdsområde for stein- og snøskred (NGI). Kartlegginga viser at det er enkelte bustadhus, og nokre fritidsbustader, som ligg innanfor område der risikoen for skred er større enn det som er akseptabelt etter nye krav (TEK17). Kommunen har ikkje avsett midlar til sikring av eksisterande bygg, men viser til NVE sine tilskotsordningar

https://www.nve.no/naturfare/sikringstiltak/soknad-om-stotte-til-sikringstiltak-og-tiltak-for-miljotilpasning-av-sikringstiltak/. Skredfaresonekarta er tilgjengeleg i NVE sine temakart, og skredfaresonene vert vist som faresoner i plankartet. I område der det ikkje er utført skredfarekartlegging vert aktsemdsområde for stein- og snøskred (NGI) og aktsemdsområde for jord- og flaumskred vist som faresone.

Det er få lange elvar/vassdrag i kommunen med stor vassføring, og fleire av vassdraga er regulerte gjennom kraftutbygging (Svelgselva, Riseelva, Åskorelva, Yksnelvane m.fl.). Regulering kan redusere risiko for flaum, men vil og gje risiko for dambrot. Dambrotsbølgeberekningar viser at deler av busetnaden i Svelgen sentrum vil kunne bli overfløymd ved dambrot i Svelgsvatn, Sørdalsvatn og Hjelmevatn, og at fire bustadhus på Ryland kan bli råka ved dambrot ved Rylandsvatnet (vassuttak for drikkevassforsyning). Det er ikkje kartlagt reell flaumfare i kommunen. Aktsemdskarta for flaum (NVE) viser at det er busetnad innanfor område med potensiell flaumfare både langs Iglandselva, Haugselva, Førselva, Seljedalselva (Kalvåg), Bortneelva, og elvar på Grotle, Botnane, Hennøystranda, Rugsund, Davik og Sande i Svelgen. Klimaframskrivingane tyder på at det i alle deler av landet vil bli meir nedbør og hyppigare episodar med styrtregn, og difor hyppigare og større flaumar i små vassdrag. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km², noko som vil gjelde alle vassdraga i kommunen, må ein rekne med minst 20 % auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50 - 100 åra, jf. retningslinene «Flaum- og skredfare i arealplanar (NVE, 2/2011, rev. 2014). I arealdelen er nye byggjeområde plassert i god avstand frå vassdrag med årssikker vassføring, og innanfor aktsemdsområdet skal det gjerast flaumfarevurdering av fagkunnige før det kan førast opp bygg med varig personopphald. Det skal visast særleg aktsemd i bratte vassdrag der vatnet kan grave ut nye løp eller rive med seg lausmassar i flaumskred. I 2018 gjennomførte kommunen ei kartlegging av kritiske punkt i bekkar på Sande og Rise i Svelgen og i Kalvåg, og ROS-analyse knytt til desse viste behov for tiltak. Ved planlegging av nye byggjeområde som ikkje drenerer direkte til sjø, vil det i samband med detaljregulering bli sett krav om utgreiing og eventuell utbetring av kritiske punkt nedstraums byggjeområdet. I klimaprofilen for Sogn og Fjordane er tilrådd klimapåslag på flaumvassføring 20 % eller 40 % for alle nedbørfelt i Sogn og Fjordane, avhengig av plassering og flaumsesong.

Bremanger har lang kystlinje, og stormflo og havnivåstiging vil kunne påverke store areal i kommunen. I temarettleiaren «Havnivåstigning og stormflo» frå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er det oppgjeve stormflotal (middelverdi) og havnivåstiging med tilrådd klimapåslag for norske kystkommunar. For Bremanger (Vedlegg 2, tabell 7) er returnivå for stormflo i Svelgen 149/162/170 cm over middelvatn for tryggleiksklasse 1, 2 og 3, og havnivåstiging med klimapåslag er 69 cm (NN2000).

Tryggleiksklasse 1: 149 cm (middelverdi) for 20-års returnivå + 74 cm havnivåstigning (95 persentilen/klimapåslag) – 5 cm (kartgrunnlag NN2000) = 218 cm (avrunda til 220 cm)
Tryggleiksklasse 2: 162 cm (middelverdi) for 200-års returnivå + 74 cm havnivåstigning (95 persentilen/klimapåslag) – 5 cm (kartgrunnlag NN2000) = 231 cm (avrunda til 230 cm)
Tryggleiksklasse 3: 170 cm (middelverdi) for 1000-års returnivå + 74 cm havnivåstigning (95 persentilen/ klimapåslag) – 5 cm (kartgrunnlag NN2000) = 239 cm (avrunda til 240 cm)

Bølgjepåverknad og vindoppstuving er ikkje med i denne utrekninga. Viktige faktorar for bølgjepåverknad vil vere vind, straum, topografi, sjøbotnforhold og strandkant. Bølgjepåverknaden vil vere størst lengst ut mot kysten, medan vindoppstuvinga kan bli størst i fjordane. Det må difor gjerast konkret vurdering av påslaget for bølgjepåverknad og vindoppstuving ved detaljregulering av byggjeområde i strandsona og i den enkelte byggjesak.

Tilrådde byggjehøgder ut frå stormflo og havnivåstigning:

Tryggleiksklasse 1 (F1): kote 2,20 (NN200) + påslag for bølgjepåverknad og vindoppstuving

Tryggleiksklasse 2 (F2): kote 2,30 m + påslag for bølgjepåverknad og vindoppstuving

Tryggleiksklasse 3 (F3): kote 2,40 m + påslag for bølgjepåverknad og vindoppstuving

Det er lite av den eksisterande busetnaden i kommunen som ligg i låg høgde, men ein god del fritidsbustader, naust og sjøbuer og infrastruktur vil kunne bli råka av framtidig stormflo og havnivåstigning. Busetnad som vert råka ligg i hovudsak i Kalvåg sentrum.

Stipulert havnivå ved 200-års stormflo i 2090, Kalvåg sentrum (Kartverket, Se havnivå i kart)

Reguleringsplanen for Kalvåg sentrum er frå 2000, og er i hovudsak vidareført i arealdelen. I planstrategien er det planlagt ny detaljregulering for Kalvåg sentrum i 2023 og omsyn til stormflo/havnivåstigning, auka overvatn etc. må vere viktige tema i detaljreguleringa.

Storulukkeverksemder

Kommunen pliktar gjennom arealplanlegging å bidra til å førebyggje at ulukker ved storulukkeverksemder får konsekvensar for omgjevnadane. Det er verksemda sjølv som har plikt til å utgreie og informere om sin risiko. I fylgje storulukkeforskrifta § 6 skal verksemda gje kommunen (arealplanmyndigheten) tilstrekkelege opplysningar om risiko knytt til verksemda.

Det er to verksemder i kommunen som er underlagt storulukke-forskrifta. Dette er Elkem Bremanger i Svelgen og Forcit Norway som ligg i Birkelia i Svelgen-området. Verksemdene ligg om lag 6 km frå kvarandre, og vil ha lite gjensidig påverknad på kvarandre. Transport av sprengstoff frå Forcit vil gå på fylkesveg, om lag 50 m bak Elkem, men det skal ikkje vere eksplosjonsfare knytt til transport av stoffet og det er vurdert som lite sannsynleg at ei transporthending vil påverke Elkem.

Ved Elkem Bremanger er det Silgrainanlegget, på grunn av lager av Flussyre (HF-løysning), som gjer at verksemda er omfatta av storulukkeforskrifta. Elkem Bremanger har utarbeidd ein sikkerheitsrapport for verksemda, sist oppdatert 21.11.2018.

Det er busetnad på begge sider av Elkem Bremanger, og tilkomsten til busetnaden på Sande (vest for verksemda) går gjennom tunnel i fjellet bak verksemda. Avstanden til busetnaden er på begge sider ca. 50 meter. Elkem Bremanger er handterer mange kjemikaliar som kan representere fare for dei som arbeider i verksemda. Når det gjeld eventuelle uhell som kan ha konsekvensar for personar utanfor verksområdet er det tre stoff i gassform og branngass frå elektrodemasse som er aktuelle, jf. brosjyra «For sikkerhets skyld», Informasjon om beredskap og sikkerhet ved Elkem Bremanger:

- Klor – Uhell ved Silgrain kan føre til utslepp av klor (brot på klorleidning, driftsuhell med saltsyrebrennar), men det er svært lite sannsynleg at dette kan skje. Det kan likevel ikkje utelukkast heilt at det i nokre få tilfelle kan komme små mengder fortynna klorgass utanfor verksområdet. Vindretninga vil vere avgjerande for korleis dette merkast, og det er sett opp detektorar i området ved Silgrain-anleggget for å varsle dette. Klorgass i farleg konsentrasjon utanfor verksområdet er vurdert som svært lite sannsynleg.
- Saltsyredamp – Uhell ved Silgrain kan føre til utslepp av HCl-damp. Det alvorlegaste scenariet er tankhavari, men det er svært lite sannsynleg at dette skal skje. Driftsuhell med saltsyrebrennar kan også gje HCl-damp utanfor verksområdet slik at det kan merkast av

forbipasserande. Vindretninga vil vere avgjerande for kvar dette vil merkast. Saltsyredamp av farleg konsentrasjon utanfor bedriftsområdet er vurdert som svært lite sannsynleg.

- Hydrogenfluorid-damp (HF, Flussyre) - Uhell ved HQ-anlegget på Silgrain kan føre til utslepp av HF-gass (flussyregass). Det alvorlegaste uhellsscenariet er hol i ein tank eller beholdar som inneheld konsentrert Flussyre. Det er svært lite sannsynleg at dette skal skje. Det er sett opp detektorar som skal varsle lekkasje og system for å avgrense damputslepp og leie eventuelle lekkasjar av Flussyre til sjø på ein kontrollert og sikker måte. I produksjons-tankane er HF-konsentrasjonen så lav at det ikkje vert avgjeve HF-damp i nemneverdig grad. HF-gass av farleg konsentrasjon utanfor verksområdet er vurdert som svært lite sannsynleg.
- Elektrodemasse - Elektrodemasse er brukt i elektrodedrifta på omnar og kan under ein brann vere med på å stimulere ein eventuell brann og danne PAH (polyaromatiske benfinylar). Avgass frå ein brann i elektrodemasse vil lukte sterkt av tjære. Branngassar av farleg konsentrasjon utanfor verksområdet er vurdert som svært usannsynleg.

Ved utslag på gassmålarane som er sett opp rundt Silgrain-anlegget vil det umiddelbart rykkje ut personell frå Silgrain-anlegget. Desse vil sperre vegen ved krysset mot Iverplassen, varsle folk som ferdast i området, sjekke om det er folk i tunnelen og sperre vegen ved tunnelopninga på sentrumsida. Driftsoperatørane er trent og utstyrt for å handtere dei fleste hendingar, og verksemda har også industrivern og samarbeid med kommunal brann- og redningsteneste som beredskap ved eventuelle ulukker.

Ut frå Elkem Bremanger sin «Sikkerhetsrapport i henhold til storulukkeforskriften», Safetec Hovudrapport ST-13725 vil det kun vere dei næraste private bustadane som kan bli eksponert for HF-gass ved ein lekkasje hos Elkem. Svelgen sentrum, omsorgssenter, barnehage/skule er vurdert å ikkje kunne bli påverka.

I sikkerhetsrapporten er hendingar frå overordna risikomatrise slått saman til fire scenario for HF-lekkasje (under transport med kran og truck, inne i HQ-anlegget og grunna brann), og det er utarbeidd kart som viser maksimal eksponering for HF-gass for dei fire scenaria.

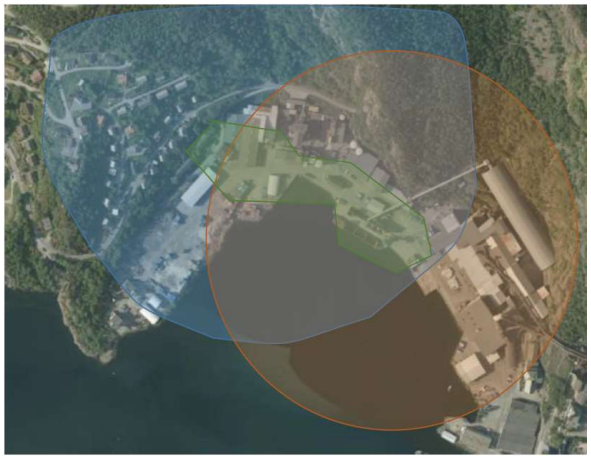

Figur 4.3 i rapport ST-13725

I plankartet til arealdelen er det lagt inn faresone rundt verksemda basert på dette kartet.

Lekkasje av kjemikaliar frå verksemda vil renne eller drenere ut i sjøen. I fylgje Elkem si miljørisikoanalyse for tankanlegget, er ikkje kjemikaliane som vert brukt på anlegget miljøskadelege, men stoffa kan ved store utslepp på grunn av lav og høg pH vere akutt skadeleg for vasslevande organismar. Saltsyre, aluminiumklorid og jernklorid er sterke, uorganiske syrer som vil senke pH i vatn kraftig. Natriumhydroksid er ein sterk base som aukar pH i vatn kraftig. Stoffa er biologisk lett nedbrytbart og vert ikkje bioakkumulert. Giftverknad i sjøvatn vil vere lokal og kortvarig. Ulike marine artar vil ha ulik toleranse for kraftig senking eller auke i pH. Botnlevande

organismar med avgrensa rørsleevne og plankton vil vere mest utsett for påverknad. Eventuelle oppdrettsanlegg nær eit slikt akuttutslepp vil også vere utsett. Tennøyane naturreservat ligg meir enn 8 km frå anlegget, og vil ikkje bli råka av utslepp eller anna hending hos Elkem.

Forcit Norway har eksplosivlager/råvarestasjon for ammonium-nitrat på tidlegare bossomn i Birkelia (20.000 kg netto eksplosivinnhald i hht. løyve frå DSB). Tabell 8 i vedlegg I i «Veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter» gjev minsteavstandar til ulike objekt. Sidan det er objekt som ligg nærare anlegget enn kravet har Forcit har lagt fram ei kvantitativ risikoanalyse som dokumenterer at risikoen for desse objekta likevel er akseptabel. DSB ga Forcit fornya løyve i 2019, opprinneleg løyve vart gjeve i 2015. Ved eventuelle endringar i omgjevnadane til eksplosivlageret kan det vere at DSB ikkje gjev fornya løyve til lageret. Behovet for å etablere faresone/omsynssone rundt lageret må vurderast opp mot høvet til flytting av lageret dersom arealbruken vert endra.

For eksplosivlager av denne faregruppa og storleik (faregruppe 1.1, 20 000 kg netto eksplosivinnhald) er sikkerheitsavstanden 1220 m til skule/barnehage/sjukeheim etc., 610 m til bustadhus og 405 m til offentleg veg. Det er ikkje busetnad eller større bygg i nærområdet til eksplosivlageret, men det går fylkesveg kun 40 m frå bygget. Omsynssone som faresone brann og eksplosjonsvern vert lagt inn i plankartet 610 m rundt verksemda. Det er ikkje aktuelt å etablere skule/barnehage/sjukeheim eller tilsvarande i dette området, så omsynssone på 610 m vert vurdert som tilstrekkeleg. I føresegnene vert det sett eit generelt byggjeforbud, men med føresegn om at det ved ynskje om nye etableringar i området må gjerast nye vurderingar av risiko knytt til nærleiken til storulukkeverksemda.

Samfunnstryggleik (m.a. naturfarar, beredskap og ulukkesrisiko) er vurdert i ROS-analyse for nye arealbruksområde.

Brann og redning

Kommunen har brannstasjonar med røykdykkarteneste i Svelgen, på Hauge, i Kalvåg og Davik. I tillegg er det bemanna depot i Berle og ubemanna depot i Botnane/Årebrot (felles med Kinn kommune) og i Rugsund. Oppgåvene til brannmannskapa har i seinare tid blitt utvida, og dei utfører i dag også helseoppdrag (hjertestartar) og assisterer politi. Med store avstandar og lang utrykkingstid for politi og ambulanse utgjer brann og redning ein svært viktig del av den lokale beredskapen. Drift av ein så desentralisert struktur er kostnadskrevjande, men i arealdelen er det ikkje lagt opp å gjere endringar som gjev grunnlag for å redusere beredskapen. Med tilrettelegging for auka busetnad i dei fleste grendene, desentraliserte kommunale tenester og lokalsenter i grendene som i dag har butikk, vil desentralisert brannberedskap måtte oppretthaldast. I samband med strengare krav til lokale for brannstasjon kan det bli gjort nokon endringar (samlokalisering av garderobar/dusj, vaskeri etc), då det er urimeleg kostnadskrevjande å ha fire brannstasjonar som alle skal oppfylle dei gjeldande krava. På grunn av dårleg utbygt offentleg vassleidningsnett utanfor tettstadane er det investert i ny tankbil på Hauge og i Svelgen. Utrykkingstid for nye byggjeområde er vurderingstema i konsekvensutreiinga.

4.5 Framtidig kystveg

Arealdelen skal vise omsyn til eksisterande planarbeid knytt til kystvegen.

Bremanger og Vågsøy kommune starta i 2012 opp felles planarbeid for Kommunedelplan for Ytre fjordkryssing Nordfjorden. Bakgrunnen for planarbeidet var prosjektet «Kystvegen mellom Måløy og Florø», der målet er ein 45 minutts region som omfattar ein samanhengande bu- og arbeidsmarknadsregion for kystkommunane Flora, Bremanger og Vågsøy. Planprogram vart utarbeidd av Asplan Viak og lagt ut til høyring (datert 14.03.2012), der det vart gjort greie for ulike

delstrekningar av den nye kystvegen. Ved handsaming av planframlegg til offentleg høyring i formannskapet i april 2014 vart saka utsett, då formannskapet i Vågsøy 03.04.2014 vedtok å ikkje legge planen ut til offentleg ettersyn, men at det skulle bli innarbeidd brualternativ før eit eventuelt ettersyn.

Bremanger kommune vedtok i 2014 kommunedelplan for parsell av Fv 614 Svelgen-Myklebust. Vestland fylkeskommune starta i 2018 detaljreguleringsarbeid for Fv. 614 Svelgen-Indrehus, men planarbeidet har teke tid og detaljreguleringsplan er førebels ikkje klar til offentleg ettersyn. På grunn av krav i nye vegnormalar og andre vegtekniske omsyn avvik vegtraseen som vert detaljregulert mykje frå kommunedelplanen frå 2014. Det er difor ikkje hensiktsmessig å vidareføre kommunedelplanen, men heller erstatte denne med bandleggingsområde for den nye vegtraseen.

I februar 2017 vart rapporten «Utgreiing kystvegen» publisert. Rapporten vart utarbeidd av Statens vegvesen etter bestilling av Sogn og Fjordane fylkeskommune. Den omfatta ei utgreiing av trasé for ein samanhengande kystveg gjennom fylket, som då òg omfatta val av lokalisering av veg i Bremanger kommune. Dette er den første samla utgreiinga som var blitt gjort for kystvegen, og denne vart lagt til grunn i Regional transportplan 2018-2027.

I Regional transportplan står det at det har vore eit overordna mål at ein skal få ein samanhengande hovudveg langs kysten mellom Bergen og Ålesund. Fylkestinget har lagt Statens vegvesen si tilråding i rapporten «Utgreiing kystvegen» til grunn for trasévalet for kystvegen. Vidare står det for Bremanger følgjande:

- *Kystvegen går vidare langs rv. 5 vest for Storebru til Grov og derifrå til Haukå. Frå Haukå går traseen i tunnel til Myklebustdalen. Frå Indrehus går traséen i tunnel til Svelgen og vidare til Sørdalen med oppgradering av vegen og to nye tunnelar.*
- *Siste del av kystvegen følgjer dagens veg til Rugsundøya, der den tek av mot Tongane og med mål om bru over Nordfjorden til Biskjelneset. Deretter koplar traséen seg på rv. 15 og følgjer den til Bryggja og vidare med utbetring av fv. 61 til Naveosen.*
- *Ferjesambandet Stårheim - Isane blir oppretthalde.*

Det blir i rapporten vist illustrasjon av tilrådd traséval, utarbeidd av Statens vegvesen. Kartutsnitt med tilrådd traséval er vist på figuren og er nytta i arbeidet med arealdelen til Bremanger kommune.

Utsnitt av kart til høgre: Statens vegvesen si tilråding for kystvegen frå Måløy mot Florø. Kartutsnitt med grunnlag i figur i Regional transportplan 2018-2027

Ei eventuell brukryssing vil ligge i innløpet til Nordfjorden og vil då råke all skipstrafikk, inkl. cruiseskipa, inn Nordfjorden. Kystverket syner til Farledsnormalen når det gjeld krav til dimensjonering, seglingshøgde og seglingsbredde for brua. Dagens farlednormal legg til grunn ei seglingshøgde (vertikal klaring HAT) på 75 meter for dei største cruiseskipa. (jf. Kystverket si fråsegn, 17.10.2020).

Kommunen har fått oversendt dei digitale vegline frå rapporten til Statens Vegvesen, og desse er lagt inn i plankartet som juridisk line (regulert samferdsel). På strekninga Myklebust-Svelgen er planområdet for detaljreguleringsplanen lagt inn som bandlagt i påvente av regulering. På strekninga Hamnen-kommunegrensa mot Kinn er det lagt ei omsynssone med 100 m breidde rundt den juridiske lina for vegtrasèen for å hindre nye arealbrukskonflikter. Det er planlagt oppstart av

kommunedelplan/reguleringsplan for fjordkryssing ytre Nordfjord, jf. planstrategien for Bremanger kommune 2022-2024.

4.6 Utgreiingar i planarbeidet

Utgreiingar som har blitt gjort i samband med utarbeiding av arealdelen går fram av vedlagt konsekvensutgreiing (KU) med risiko- og sårbarheitsvurdering (ROS).

Det er ikkje gjort nye utgreiingar i høve naturmangfald, naturfarar eller liknande i planprosessen, og eksisterande kunnskap er vurdert som tilstrekkeleg for overordna plannivå.

Det er i alt blitt KU-vurdert 84 innspel opp mot tema som vart fastsett i planprogrammet. Det er i tillegg gjort vurdering opp mot overordna arealføringar for Bremanger kommune (frå samfunnsdelen) og strandsone. Oversikt over tema går fram av vedlagt KU-rapport.

Innanfor temaet samfunnstryggleik og ROS er naturrisiko og klimaframskrivingar blitt vektlagt. I tillegg har ein vurdert ønska tiltak opp mot digital tilgjenge, der mellom anna dekning for fiber, DAB-radio og mobil har blitt kommentert.

Viser til vedlagt KU-rapport for utfyllande informasjon om utgreiingar.

5 Hovudtema i planen

5.1 Bustadtomter

Samfunnsdelen fastset hovudmål for bustader og bustadområde:

Bremanger kommune har ein framtidsretta og utviklande bustadpolitikk som legg til rette for auka etablering og folketalsutvikling, fremjar integrering og gode bumiljø.

I samfunnsdelen (2021) blir det understreka at eit sentralt grep for å gjere ein stad attraktiv for tilflytting er å stimulere til bustadbygging, skape sosiale møteplassar og sentra, ta vare på innvandrarar og tilflyttarar, samt leggje til rette for betre kommunikasjon for pendlarar.

Folketalet i kommunen var om lag 3550 i 2021. I samfunnsdelen er det eit hovudmål å leggje til rette for auka etablering og positiv folketalsutvikling, utan at det er fastsett konkrete måltal. Eit viktig grep på dette plannivået for å kunne nå målet om auke i folketal, er å sikre at det rom for vekst i kommunen dei neste 10 åra.

For å skape ei attraktiv bustadkommune i distriktet er det vurdert som viktig å legge til rette for varierte bustadmoglegheiter. For å ivareta nasjonale målsetjingar, skal hovudvekta av bustader leggast nær viktige tenester som skule og barnehage for å minimere bruk av bil. Men det er òg viktig for ei kystkommune som Bremanger å opne for at ein kan få etablere seg i grendene, noko som òg blir trekt fram i Fylkesdelplan for landbruk. Mange som vel å flytte til Bremanger har eit ønske om å få bu spreidd og søker gjerne ikkje etter større, urbane bustadmiljø.

Det er i dag 40 byggjeklare tomter/ledige bustader i Bremanger.

Arealstrategi for bustader og bustadområde

- Ha fokus på fortetting i tettstadane for å redusere transportavstandar og auke høvet til gang- og sykkeltransport mellom bustad og private og offentlege tenester.
- Leggje til rette for ulike bustadtypar i tettstadane og i tettbygde område for å fremje integrering og redusere sosial ulikskap.
- Nye bustadfelt skal leggjast i tilknyting til tettstadar og etablert infrastruktur.
- I tettbygde område/regulerte bustadområde skal det ikkje tillatast bruksendring frå bustad- til fritidsbustadføremål, for å oppretthalde ein tett busetnad, utnytte eksisterande infrastruktur og redusere transportavstandar.
- Eksisterande og framtidige byggjeområde for bustader skal ha tilfredsstillande mobil- og breibanddekning.
- Innanfor tettbygde område og tomtar som ligg i gang-/sykkelavstand til private og offentlege tenester skal det opnast for bruksendring frå fritids- til bustadføremål.
- Tomtar for spreidd bustadbygging skal vere tilgjengeleg i alle bygdene, for å sikre eit variert tomtetilbod og gje høve til tilbakeflytting til dei som ynskjer det. Tomtar bør leggjast i område med eksisterande avkøyrsle frå fylkesveg og etablert infrastruktur.
- Det skal leggjast til rette for attraktive tomtar i sjønære område. Byggjegrense mot sjø skal fastsetjast etter nærare vurdering av omsynet til naturmiljø, landskap og friluftsliv.
- Det skal leggjast til rette for gode grøntareal i sentrum og andre bustadområde, for å skape attraktive, uformelle møteplassar.

Tilrettelegging for bustader i arealdelen

I dei største tettstadane i kommunen, Svelgen og Kalvåg er det lite tilgjengeleg areal for ny utbygging knytt til etablert sentrumsområde. I Svelgen er utbyggingsmuligheitene for bustader i hovudsak knytt til Langeneset bustadfelt, der det er regulert 37 bustadtomtar. Byggjefeltet er kostbart å tilrettelegge, og tomtane er difor ikkje opparbeidde ennå. Detaljreguleringsplanen for Langeneset er vidareført utan endringar. Det er elles berre mindre nye byggjeområde i Svelgen sentrum i arealdelen (Kvelve (B64) og Naustneset (B72)). Utviding av etablert sentrumsområde i Svelgen er avgrensa av Eikelandstunnelen i sørvest og bratt/skredfarleg terreng i nordvest og i aust. Ny detaljregulering av Svelgen sentrum er planlagt i 2024, jf. vedteken planstrategi for Bremanger kommune. I Kalvåg er regulert bustadfelt ved Steinset frå 2014, med 43 bustadtomtar, vidareført i arealdelen. Reguleringsplanen for Kalvåg sentrum er frå 2000, og det er planlagt ny detaljregulering i 2023, jf. planstrategien. Høva til fortetting i etablert sentrumsområde vil bli vurdert gjennom detaljreguleringa. Det er i arealdelen opna for spreidde bustader (inntil 7 einingar) vidare utover Frøyalandet (LSB1), i område som har spreidd busetnad i dag.

Arealdelen legg spesielt til rette for fortetting ved etablert sentrum ved Hauge, og i Ålfoten og Berle - som i dag bere preg av eit spreidd utbyggingsmønster langs vegnettet. Arealdelen, med nye område for bustadar, og vidareføring av område frå KPA2004 og gjeldande reguleringsplaner opnar for eit høgre tal bustadtomtar enn forventa behov. Dette er for å ha god tilgang på attraktive bustadtomtar og leggje til rette for auka busetnad den kommande planperioden.

Tabellen på neste side viser tal nye einingar som er opna for gjennom KU for enkeltområder. Det er ikkje teke med tal einingar som er vidareført frå eldre KPA og kommunedel-/reguleringsplanar som skal vere gjeldande.

Område	Tal bueiningar – reint bustadformål	Tal bueiningar – totalsum for kombinert bustader og fritidsbustader
Svelgen	8	8
Ålfoten	4	5
Kalvåg	0	13
Bremangerlandet	13	12
Berle	0	11
Rugsund/Leirgulen	0	0
Davik	0	0
Samla sum einingar	**25 bueiningar**	**59 nye einingar** som framgår av konklusjon til KU av enkeltområde.

Fleire av dei innkomne innspela knytt til ønske om fritidsbustader er følgt opp i arealdelen, men det er i tillegg lagt til rette for kombinert bruk for å sikre moglegheita for at det kan kome tilflyttarar som blir fastbuande i kommunen. Betre infrastruktur (breiband) og auka bruk av heimekontor har vist seg å gje auka bruk av fritidsbustader, og for nokon kan det vere aktuelt å busetje seg i fritidsbustaden. Spreidd utbygging i LNF-formål er i hovudsak blitt knytt til eksisterande utbygde miljø (fortetting).

Ved å opne for kombinert arealbruk (fritids- og heilårsbustader) har vi gjennom arealdelen opna for fortetting og nye utbyggingsområde for totalt 67 einingar. Dette kombinert med at det er 40 byggjeklare tomter og fleire moglege fortettingsareal som er vidareført utan KU (jf. vedlagt tabell for endringar utan KU), har arealdelen opne for at kommunen kan klare målsettinga i planprogrammet om 100 nye bustader innan 2030.

Dei foreslåtte områda for LNF med spreidde bustader er i hovudsak i samsvar med vedteken arealstrategi. Summen av nye område for spreidd busetnad vil, saman med eksisterande bustadområde som ikkje er utbygt, gje høve til attraktive tomtar i dei fleste grendene i kommunen.

5.2 Fritidsbustader

Registrert tal hytter/fritidsbustader i kommunen pr 2021 er 455. Det er i dag fleire heilårsbustader i kommunen som i realiteten blir nytta til fritidsbustader, og kommunen har dermed ikkje oversikt over det faktiske talet på fritidsbustader. Det er fleire hyttefelt i kommunen, deriblant på Gildreneset, Liset og Davik. Desse er delvis eller ferdig utbygd. Det er også hyttefelt på Igland og i Struen, der det er ledige tomtar.

Å opne for fritidsbustader utanfor regulerte hyttefelt kan skape utfordringar. I Bremanger er dei fleste innsendte innspel/ønskje knytt til fritidsbustader med til nærleik til sjø, og det kan vere konfliktfylt å opne for bygging av fritidsbustader i strandsona, både som hytter og i kombinasjon med naustfunksjon. I merknaden frå Fylkeskommunen ved oppstart av planarbeidet vart det vist til retningslinjene for kommunar med mindre byggjepress i strandsona. Fylkeskommunen viser til at private hytter ikkje er nemnt som eit type byggeformål det kan opnast for i kap. 7.2 i SPR for differensiert forvaltning av strandsona (tidlegare gjeldande retningsliner). I den grad det likevel blir opna for hyttebygging ved sjøen, skal det vere eit generelt prinsipp for å vurdere konfliktgraden av

bygging at dess nærare strandkanten ein byggjer og/eller dess større grad av urørt naturpreg, dess større vil konfliktane vere (jf. merknad frå fylkeskommunen, datert 22.05.2018, saksnr. 18-3690-2).

I dei nye statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen (fastsett ved kgl.res. 28.05.2021) står det for område med mindre press på areala i pkt 10.2 at areal til bustad-, sentrums- og næringsutvikling som eit utgangspunkt bør prioriterast framfor areal til fritidsbustader.

Tilgang til fritidsbustader/hytter er viktig for å gjere kommunen attraktiv som besøkskommune, og besøkjande er med å legge grunnlag for tenester og opplevingar som også er positivt for innbyggjarane i kommunen. Kommunen ynskjer difor å leggje til rette for fritidsbustadtomtar i alle deler av kommunen.

Vedteken arealstrategi for fritidsbustader

Hovudvekta av framtidige fritidsbustader skal leggjast i hyttefelt og i tilknyting til etablert infrastruktur. I område for spreidd bygging skal det opnast for både bustad- og fritidsbustadbygging.

I tettstadane skal det kunne opnast for kombinerte føremål næring/fritidsbustad innanfor definerte område.

Tilrettelegging for fritidsbustader i arealdelen

Kommunen har i arealdelen lagt vekt på at nye fritidsbustader i hovudsak skal ligge i tilknyting til eksisterande tiltak, og for nye byggjeområde er det sett særleg fokus på konsekvens for naturmangfald og strandsone.

Det er opna for utviding av eksisterande hyttefelt ved Liset, samt eit nytt hyttefelt ved Steinset som skal vere i tilknyting til regulert bustadfelt (ikkje bygd ut i dag). Elles er det opna for mindre frittliggande utbyggingstiltak i ulike grender gjennom bruk av formåla LNF spreidd fritidsbusetnad (SOSI-kode 5220). Det er fleire stader òg lagt til rette for kombinert arealbruk – med opning for etablering av både fritids- og heilårsbustader, LNF spreidd bustad, fritid eller næring (SOSI-kode 5200), jf. tabell i kap. 5.1.1.

5.3 Næring

I Regional strategisk plan for kysten 2018-2029 blir det vist til analyser som peikar på tre viktige faktorar for å skape tilflytting: arbeidsplassvekst, arbeidsmarknadsintegrasjon og bustadbygging. Dette er funn gjort av Telemarksforsking som vidare viser til at kystkommunar bør satse på næringsutvikling knytt til sjøen, og betre infrastrukturen langs kysten for å skape ein betre og fungerande felles arbeidsmarknad på tvers av kommunegrenser, samt legge til rette for attraktive bustadområde. Desse tre faktorane blir vektlagt som viktige for kystkommunar – slik som Bremanger.

I Bremanger er primærnæring knytt til både jordbruk og fiske. Det var ved første innspelsrunde i samband med oppstart av planprosessen fleire innspel knytt til ønska næringsaktivitet utover desse primærnæringane, men òg knytt til endring av landbruksformål til utbygging. I dei neste delkapitla vil vi presentere kva vurderingar og føringar som blir lagt til grunn ved utarbeiding av arealdelen for ulike næringskategoriar.

Landbruk og skogbruk

Av Bremanger kommune sitt store landareal er det kun om lag 2 % som er jordbruksareal (fulldyrka-/overflatedyrka jord og innmarksbeite). Ein god del av det dyrka arealet er brattlendt, og deler av det er ueigna for maskinell hausting med moderne utstyr. Det er pr 2020 75 føretak i kommunen som har husdyrproduksjon, og det er om lag 9000 daa jordbruksareal i drift i kommunen. Av dette blir om lag halvparten brukt til grovforproduksjon og halvparten til innmarksbeite. Det er eit mål for kommunen at landbruksareala skal vere i drift. Kommunen vil difor ha fokus på oppfølging av driveplikta, spesielt for areal med høg landbruksmessig verdi og i område der det er aktive driftsmiljø. Kommunen vil også nytte buplikt som verkemiddel for å sikre busetting på landbrukseigedommar, spesielt for bruk som ligg i nær avstand til sentrumsfunksjonar, skule og barnehage og for bruk som har betydelege landbruksressursar.

Det blir i Strategisk næringsplan (2015-2020) trekt fram at kommunen gjennom ein aktiv busettingspolitikk kan bidra til å både oppretthalde busetnaden og kulturlandskapet i kommunen. Eit verkemiddel er å opne for bustadtomter utanfor bustadfelt, slik at familiar med ønske om busetting i nærleik til natur og sjø får moglegheit til dette (jf. Strategisk næringsplan 2015-2020).

For mange som vel å flytte til kysten, er det viktig å kunne bu spreidd. For grender i kommunen er det difor viktig at arealdelen opnar for at ein kan fortette gjennom å legge til rette for etablering av frittliggande bustader i tilknyting til eksisterande bustadmiljø. Med dette følgjer ein opp råd i næringsplanen knytt til busetnad. Ein må vidare òg sjå til nasjonale føringar som har som mål at planlegging skal bidra til mindre behov for bruk av bil og minske tap av landbruksareal. Det skal med bakgrunn i dette og konsekvensutgreiing av enkelttiltak bli sett klare rammer i føresegnene for tal av tomter og utnytting ved fortetting i landbruksområde. Tiltak skal vidare bli vurdert opp mot kommunen sine definerte kjerneområde for landbruk.

Kommunen har ikkje eigen arealstrategi for landbruk og skogbruk, men jordvern inngår i arealstrategien for naturressursar. Det er utarbeidd vurdering/temakart for kjerneområde for landbruk som er nytta som grunnlag i planarbeidet.

Ved avgrensing av kjerneområda for landbruk er det teke utgangspunkt i Landbruks- og matdepartementet og KS sin rettleiar frå 2005 «Kjerneområde landbruk – Veileder for registrering og prioritering av viktige områder for jordbruk og kulturlandskap». Det er laga ein kort rapport/utgreiing til temakartet.

Hovudendringar for landbruk og skogbruk i arealdelen:

Det er i arealdelen ikkje opna for større utbygging i registrerte kjerneområde for landbruk, og det har vore eit mål å verne om ressursgrunnlaget til denne næringa så langt som råd. Nye utbyggingsføremål i arealdelen er vurdert til å gje eit samla tap på om lag 250 daa landbruksareal. Omdisponering av landbruksareal er vurdert til å ikkje vere av eit slikt omfang at enkelte grunneigarar mistar moglegheita til å halde fram med drifta. For areal avsett til LNF spreidd bustad, fritid eller næring er jordlova framleis er gjeldande, og tiltak skal lokaliserast slik at tap av dyrka jord og eventuelle ulemper for landbruksdrifta vert minst mulig. Omdisponeringa av dyrka jord er såleis vesentleg mindre enn det oppgjevne talet på tap av landbruksareal. Ein del område som var opna for spreidd utbygging (bustadar/fritidsbustadar) i arealdelen frå 2004 (KPA2004) er teke ut i nytt planframlegg. Dette gjev ein vesentleg reduksjon i tap av landbruksareal i høve til det som er oppgjeve.

Det er ikkje kjennskap til at skogbruk er råka av nye utbyggingsformål. For ei meir utfyllande vurdering av arealdelen sin verknad på landbruk viser vi kapittel 4 (samla verknad) i vedlagt KU-rapport.

Industri og kontorarbeidsplassar

Bremanger er ein av få industrikommunar i Sogn og Fjordane, og industrien er den nest største arbeidsstaden i kommunen. I 2011 hadde heile 356 innbyggjarar arbeidsgjevar innanfor industri, der Elkem Bremanger i Svelgen er den viktigaste aktøren. Det er eit mål å oppretthalde eksisterande industriaktivitet, samt at ein i arealdelen legge til rette for vidare næringsutvikling ved å sette av areal til framtidige etableringar i kommunen.

Elkem Bremanger, tidlegare Elkem AS Bremanger Smelteverk, har sidan 1928 vore ei hjørnesteinsverksemd i Svelgen (foto Nordplan v/ S. Gausemel, 04.03.2019).

Vedteken arealstrategi for industri og kontorarbeidsplassar

Kommunen skal i størst mulig grad leggje til rette for at etablerte industriaktørar har naudsynt areal for å kunne oppnå ønska vekst dei neste 10 åra. Ved vurdering av nye industriareal vil transportbehov, miljøomsyn som ureining og fjernverknad, samt nærleik til etablerte bustadområde, vere viktige tema for konsekvensutgreiing (KU).

Det skal vurderast behov for areal til etablering av næringsklynger/næringsparkar i tettstadar og grender. Ved lokalisering av ny næringsverksemd skal avstand til bustadområde og behovet for gang- og sykkelvegar vurderast.

Det skal vurderast aktuelle areal for landbasert akvakultur.

Hovudendringar for industri i arealdelen

Det er i arealdelen opna for totalt 890 daa nytt næringsareal. Størst del framtidig areal er i Svelgen (om lag 720,2 daa), og i tilknyting til kraftstasjonar i Ålfoten. Etablerte industriaktørar som har kome med innspel om ønske om utvida næringsareal har i stor grad blitt følgt opp i arealdelen. Det er i tillegg imøtekome ønske om framtidige næringsareal ved mellom anna Kvernavika i Smørhamn og ved Nygård ved Skatestraumen.

Det har ikkje kome direkte innspel om ønske om landbasert akvakultur, men nytt næringsareal i Breivika har moglegheit for slik aktivitet. I tillegg er nytt næringsareal ved Kvernavika i Smørhamn aktuelt for landbasert akvakultur.

Råstoffutvinning

Det er på nasjonalt nivå klare forventningar til både regional og kommunal planlegging om at ein skal sikre gode mineralreservar for mogleg utvinning og vege dette opp mot miljøomsyn og andre samfunnsinteresser. Direktoratet for mineralforvaltning trekk fram i sin merknad til arealdelen at

Bremanger har fleire viktige mineralførekomstar, til dømes pukkførekomstar av nasjonal og internasjonal betydning. Sætrefjellet steinbrudd (Bremanger Quarry) blir trekt fram som døme på at utvinning kan gje grunnlag for verdiskaping.

Bremanger kommune har ikkje utarbeidd ein eigen strategi for forvaltning av mineralressursar og det føreligg ikkje på dette tidspunkt oversikt over førekomstar i kommunen utover det som kjem fram av geologigrunnlag i opne databasar. For å minske risikoen for at framtidig utbygging skal kome i konflikt med mineralreservar, er temaet «mineralressursar» del av konsekvensutgreiinga.

Med unntak av steinuttak på Aksla i tilknyting til Sætrefjellet, der reguleringsarbeid pågår, ønskjer ikkje kommunen ikkje å legge til rette for større uttaksområde, utover dei eksisterande uttaka som har konsesjon etter minerallova.

I større utbyggingsprosjekt som gjev masseoverskot skal det vurderast om steinmassar kan nyttast til produksjon av pukk/grus eller annan gjenvinning.

Vedteken arealstrategi for naturressursar (land)

Arealdelen til kommuneplanen skal ikkje opne for nye store område for råstoffutvinning.

Det skal tilretteleggjast for mindre masseuttak i tilknyting til tettstadane, for å redusere transportavstand og utslepp ved transport av massar. For mindre uttaksområde for lokale entreprenørar/lokal bruk skal nær- og fjernverknader for t.d bustader og friluftsliv, samt vegnett, miljøomsyn som naturmangfald, støy og transportbehov vektleggast.

Arealdelen skal ikkje opne for nye område eller utviding av eksisterande område for vindkraft.

Det skal takast omsyn til jordvern ved plassering av nye byggjeområde for bustad og næring.

Hovudendringar for råstoffutvinning i arealdelen

Det er ikkje gjort større endringar for råstoffutvinning i arealdelen. Det er lagt til rette for utviding av drifta ved Bremanger Quarry ved at det er opna for steinbrot ved Aksla, i samsvar med pågåande detaljreguleringsprosess. Areal for nytt steinbrot ved Aksla er lagt inn som bandleggingssone i påvente av reguleringsplan.

Det blir sett krav i føresegnene om at byggje- og anleggstiltak skal planleggjast med sikte på å oppnå intern massebalanse, og at det bør vurderast plangrep som reduserer masseoverskot. For reguleringsplanar som genererer større mengder overskotsmassar (meir enn 10 000 m3) skal det setjast krav om massedisponeringsplan i samsvar med avfallspyramiden sine prinsipp om å prioritere reduksjon, gjenbruk og materialgjenvinning.

Havbruk og fiskeri

I Regional strategisk plan for kysten 2018-2029 blir det trekt fram at det er viktig for kystkommunar å satse på næringsutvikling knytt til sjøen. Bremanger har fleire område som er viktige for kystfisket i vår region. Fiskeridirektoratet opplyser om at det i hovudsak går føre seg fiske med kystnot etter artar som makrell, sild og sei, men det blir òg utført fiske med tradisjonelle reiskap som garn, line, ruse og teine.

Det var i 2018 60 personar som hadde fiske som hovudyrke i Bremanger og 16 personar hadde fiske som bi-yrke. Det er i alt 39 fiskefartøy som er heimhøyrande i kommunen, og her er eitt fiskemottak Bremanger, lokalisert i Kalvåg (jf. merknad frå Fiskeridirektoratet, 24.05.2018, 18/5573).

I tillegg til næring, er fiskeri ein viktig aktivitet knytt til fritid og turisme. Bremanger har fleire verksemder som baserer seg på utleige for tilreisande som ønskjer å fiske. Dette er særleg utbreidd på sommarhalvåret.

Ei anna viktig næring er akvakultur. Det er i dag 9 lokalitetar som produserer matfisk og 4 lokalitetar som produserer settefisk i kommunen (jf. merknad frå Fiskeridirektoratet, 24.05.2018, 18/5573). Etter dette er det etablert ytterlegare ein matfisk-lokalitet i kommunen, og ein lokalitet er konsesjonsgjeven og under etablering.

Akvakulturnæringa har dei siste 10 åra vore gjennom større endringar mellom anna ved bruk av ny teknologi. Fiskeridirektoratet har med bakgrunn i dette orientert om at dei kompakte stålanlegga som har blitt nytta tidlegare blir no skifta ut med anlegg bestående av plastringar. Dei nye anlegga er meir plasskrevjande og det er gjennom planarbeidet forsøkt å ta høgde for at eksisterande akvakulturanlegg vil treng større område i arealdelen.

Vedteken arealstrategi for havbruk og fiskeri

Viktige gytefelt og område for kystfiske skal ivaretakast og vektleggast i arealdelen. For nye område for akvakultur kan det stillast krav om detaljregulering.

Arealdelen skal ikkje opne for område for utbygging av havvind.

Anna aktivitet knytt til fornybar energi, som t.d bølgjekraft skal vurderast opp mot KU-tema der verknad for naturmangfald og strandsone er særleg viktig.

Hovudendringar for havbruk og fiskeri i arealdelen

I arealdelen frå 2004 låg det inne 24 område for framtidig akvakultur, ein del med svært stor utstrekning, i tillegg til 17 eksisterande område for akvakultur. Talet akvakulturområde er vesentleg redusert i ny arealdel, men auka arealbehov på grunn av ny anleggstruktur gjer at fleire av områda har fått utvida utstrekning i sjø. Det er i 1.høyringsrunde komme innspel om å vidareføre fleire av akvakulturområda frå KPA2004, som var teken ut av planframlegget til 1.gongs høyring. Nokre av desse områda, t.d Fåkeila, er ikkje vidareført på grunn av konflikter med andre interesser som fiske, farlei eller naturmangfald. Kva område frå KPA 2004 som er sletta går fram av vedlagt tabell over endringar utan KU.

Frå næringa er det spesielt ynskje om å utvida areal for å sikre ankerplass i sjø. Sidan mange av sjøområda er djupe vil dette utgjere svært store areal. Fortøyingar djupare enn 25 m er vurdert å ikkje påverke den allmenne bruken av sjøområda, og for å unngå at akvakulturområda legg beslag på unødig store areal vert det opna for at fortøyingar under 25 m djupne kan gå ut i område «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone» (V), der det ikkje er konflikt med naturverdiar eller fiske.

Kommunen har gått vekk frå stille krav om detaljregulering for nye område for akvakultur og større utvidingar av eksisterande anlegg. Dette vart avklart med fylkeskommunen under møte i planforum 29.05.2019, der det vart vist til rundskriv H6/18 «Retningslinjer for planlegging i sjø» - der detaljregulering ikkje er eit krav til slike tiltak.

Det er i ny arealdel lagt inn utvida/endra areal til akvakultur ved 8 eksisterande lokalitetar. Areala er utvida ut i sjø, men utstrekninga langs land er vesentleg redusert for fleire av områda. Ved to lokalitet (Marøy og Gulestøa) vart det ikkje lagt inn ynskt utvidingsareal etter konsekvensvurdering av innspela. Det er vidareført eitt område frå KPA2004 der det ikkje er konsesjonsgjeven lokalitet pr i dag, Busta ved Elde

Nasjonalt og regionalt viktige gytefelt og viktige område for næringsfiske er vist med føremål fiske i plankartet.

Kommunen meiner med dette at arealdelen sikrar nok areal til fiskeri og havbruksnæringa, vurdert i samanheng med anna ønska arealbruk i sjø.

Fornybar energi

Det blir trekt fram i Strategisk næringsplan (2015-2020) at etablert kompetansemiljø innan kraftproduksjon lokalt kan vere grunnlag for å drive fram nye prosjekt og satsingar i Bremanger. Produksjon av fornybar energi kan skje innan t.d. vass-, vind- og bølgekraft.

Klima og energiplanen (2009-2013) påpeikar at det har vore ein lang tradisjon for kraftutbygging i Bremanger og at kommunen i utgangspunktet har vore positiv til slik utbygging. Det må, ifølgje temaplanen, vere mogleg å opne for nye verksemder som vil kunne produsere energi, og kommunen sitt potensiale for vindkraft blir trekt fram. Det har sidan klima- og energiplanen vart vedteken (2009) vore utbygging av to vindmølleparkar i kommunen, Hennøy og Guleslettene, og ein tredje vindmøllepark er konsesjonsgjeven, men ikkje utbygt (Bremangerlandet).

Kommunen har bestemt at det er ikkje eit ønske om å legge rette for ytterlegare etablering av vindkraft. Det har heller ikkje kome innspel frå næringslivet eller andre aktuelle aktørar om behov for nye areal til etablering av verken vindkraft eller anna fornybar energi. Vidare er det fatta vedtak om at Bremanger kommune ikkje ønskjer at nye område skal bli opna for vindkraftutbygging (møte i formannskapet 04.10.2018, saksnr. 091/18).

Aktivitet knytt til fornybar energi omfattar òg vasskraftverk. Kommunen har i dag store vasskraftressursar som blir nytta av Svelgen Kraft AS og Sogn og Fjordane energi (SFE), i tillegg til fleire mindre kraftprodusentar til produksjon av elektrisitet. Linja AS (tidlegare SFE Nett AS) har områdekonsesjon for i Bremanger kommune, og eig og driv kraftnettet i kommunen.
Svelgen har ifølgje Klima og energiplanen store mengder unytta spillvarme frå smelteverket, der noko av denne blir levert til eit mindre fjernvarmeanlegg.

Vedteken arealstrategi for fornybar energi

Arealdelen skal ikkje opne for nye område eller utviding av eksisterande område for vindkraft, jf. politisk vedtak FSK-091/18. Anna aktivitet knytt til fornybar energi, som t.d. bølgjekraft og vasskraft, skal vurderast opp mot KU-tema der verknad for naturmangfald og strandsone er særleg viktig.

Hovudendringar for fornybar energi i arealdelen

Eksisterande kraftverk har blitt vidareført i planen, med nokre mindre rettingar/arealjusteringar frå arealdelen frå 2004 (jf. vedlagt tabell over endringar i arealdelen utan KU). Det er ikkje opna for nye kraftverk i arealdelen, men kraftverk som er utbygt eller konsesjonsgjevne etter 2004 er lagt inn i planen, m.a Sigdestad kraftverk (gbnr. 116/48), og Setredalen kraftverk (gbnr. 115/83/1), som vart sett i drift i 2019.

Vedteken arealstrategi er følgt opp ved at planen ikkje opnar for nye areal for vindkraft. Eksisterande areal, der det er gjeve konsesjon, er vidareført og vist med føremål i plankartet. Dette gjeld Guleslettene, Bremangerlandet og Hennøy.

Det er ikkje lagt særskilt til rette for fjernvarme i arealdelen. Dette må vurderast ved framtidige detaljreguleringar.

Turisme

Det blir i planprogrammet for kommuneplanen (2018-2030) trekt fram at det blir færre arbeidsplassar i basisnæringane, medan besøksnæringar har vekst og har blitt viktigare for sysselsettinga i kommunen.

For å bli ei attraktiv ei attraktiv besøkskommune, ønskjer kommunen gjennom arbeidet med arealdelen å legge til rette for tenester og opplevingar for eigne innbyggjarar, samt besøkande frå regionen og langvegsfrå (jf. planprogram). Viktig del av tilrettelegginga er mellom anna å legge til rette for hyttebygging og overnatting, samt vurdere innspel som er knytt til ønske om å etablere næringsaktivitet knytt til turisme.

Bremanger er ei kommune som er rik på flott landskap og mykje av turismen er knytt til naturopplevingar. Folk reiser langvegsfrå for å oppleve destinasjonar som Kalvåg, Grotlesanden, Hornelen, Vetvika og Vingenfeltet. Det er vidare eit aktivt kajakkmiljø i delar av kommunen, som er avhengig av bevaring av friluftsområde i sjø.

Vedteken arealstrategi for turisme

Arealdelen skal leggje til rette for at etablerte turistverksemder skal ha naudsynt areal for å oppnå ønska vekst dei neste 10 åra. Det skal også leggjast til rette for nye etableringar/aktørar.

Behovet for næringsutvikling og arbeidsplassar, t.d. satsing på reiseliv og turisme skal vektleggjast ved vurdering av tiltak i 100 m-beltet langs sjø. Sjøretta reiselivsanlegg, som t.d. rorbuer for utleige, bør samlast og lokaliserast i tilknyting til anna utbygging, i område som er regulert til føremålet eller der det ikkje er i konflikt med allmenne interesser (avklarast gjennom KU).

Etter dei statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen (28.05.2021) for område med mindre press på areala (sone 3) kan det vere grunnlag for å tillate visse tiltak nær sjøen, som t.d naust, bryggjer, næringstiltak og sjøretta reiselivssanlegg. Slike tiltak bør samlast og lokaliserast i tilknyting til annan bygnad.

Hovudendringar for turisme i arealdelen

Det er ikkje opna for større arealbruksendringar knytt til turisme, men innkomne innspel knytt til ønska tilrettelegging er i stor grad følgt opp. Totalt er det sett av 172 daa til fritids- og turistføremål, der 91 daa er nytt areal. Det er mellom anna opna for turisme ved Gloføk ved Skatestraumen, der det i dag allereie er etablert rasteplass og badeplass. I tillegg er det i arealdelen lagt til rette for mindre turismetiltak i på Sagebø, i Ålfoten (Førde og Øyretangen), Vindspollen og på Nygård i Skatestraumen.

Av andre tiltak som òg vil ha positiv verknad for besøkande, er nytt parkeringsareal ved Svarstaddalen i tilknyting tursti til Vetvika.

5.4 Sjøbuer og sjøhusmiljø

Sjøhusmiljø er ein viktig del av identiteten til kystkommunen Bremanger, spesielt i ytre deler av kommunen. Mange av bygga som vart oppført langs kysten vår i periodar med gode forhold for fiske er ikkje lenger i bruk til dette føremålet. Desse har ofte ein storleik som gjer at dei er krevjande å vedlikehalde når dei ikkje lenger har ein nyttefunksjon. Konsekvensen av dette er at bygga forfell, og at sjøbuene etter kvart vert borte.

I Kalvåg har ein lukkast med å ivareta sjøhusmiljøa og mange av dei store sjøbuene, på grunn av at ein har fått opna for turisme, bustad- og fritidsbustadføremål. Kommunen ser at det er ein føresetnad for å få teke vare på desse bygga at bruken kan endrast. Samtidig er det viktig at det blir lagt klare avgrensingar på bygningsmessige endringar, slik at ikkje karakteren til sjøhusmiljøa vert endra.

For Kalvåg vart det i 1998 utarbeidd ein estetisk plan som beskriv hovudtrekka for sjøhusa, og legg føringar for vidare bruk og vern. Det er også utarbeidd ein forvaltningsplan for sjøhusmiljøet i Struen. Desse planane skisserer hovudtrekk ved sjøbuene, og korleis karakteren til desse bygga best mulig kan ivaretakast.

Dei statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen (28.05.2021) opnar for høve å tillate bruksendring av verneverdige naust og sjøboder til næringsføremål og allmennyttige føremål i område med mindre press på areala (sone 3).

Kommunen ynskjer å leggje til rette for bevaring og fornying av sjøhusmiljøa, spesielt i Kalvåg, på Nødset, i Struen og på Hauge og Iglandsvik. Innanfor arealkategorien LNF-spreidd på Nødset og andre byggje- og anleggsformål (BAB) i Struen gjev planen rom for bruksendring av slike sjøhus til bustad, fritidsbustad og utleige/næring. Kalvåg, Hauge og Iglandsvik er omfatta av reguleringsplanar, og endra føringar for denne typen bygg må avklarast gjennom ny detaljregulering.

5.5 Friluftsliv og naturmiljø, kulturlandskap og kulturminne

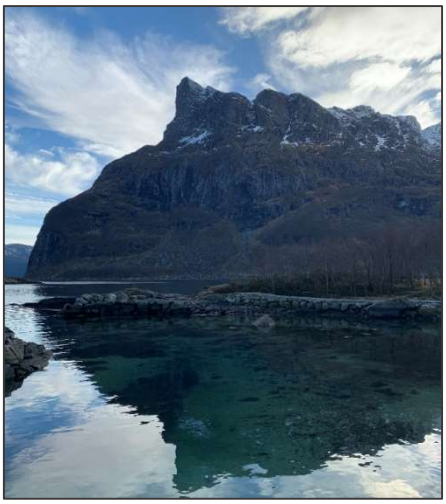

Hornelen er den høgaste sjøklippa i Europa. Her sett frå nord ved Gloføk, der Skatestraumen ligg i mellom (foto Nordplan AS v/M-B. D. Bakke 04.03.2019).

Naturen i Bremanger byr på varierte opplevingar for dei friluftsinteresserte. Frå hav, fjord og kvite strender til flotte fjellområde som Hornelen og Ålfotbreen. Dette er natur gjev store friluftsopplevingar for både innbyggjarar og tilreisande.

Kommunen har i tillegg ei viktig primærnæring i landbruket, som har sett sitt preg på landskapet. Fleire grender ber preg av fleire generasjonar med landbruksdrift. Dette viser seg gjennom steingardar som strekker seg gjennom eit småkupert og nake landskap – særleg lengst mot vest i kommunen.

Her er òg fleire viktige kulturminne. Vingenfeltet med bergkunst frå eldre steinalder og Rugsund handelstad er godt kjende, i tillegg til fleire eldre kyrkjestader som i Davik, Ålfoten og Svelgen for å nemne nokre.

Friluftsområde

Bremanger kommune har fleire regionalt viktige friluftsområde, jf. www.fylkesatlas.no, som Guleslettene, Oldersundet, Grotlesanden, Vetvika, Hornelen, Rugsundøy, Askevika (Ålfoten) og Ålfotbreen.

Det er i 2020/2021 utført kartlegging og verdsetjing av friluftsområde i kommunen, gjennom prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftsområde». Arbeidet er utført av administrasjonen, i nært samarbeid med Keipen turlag og grendelaga/idrettslaga i kommunen. Registreringa er ikkje

juridisk bindande, men skal nyttast som rettleiing for sakshandsamarar og inngår i grunnlaget for arealdelen. Det skal i 2022 setjast igong arbeid med plan for friluftslivet sine ferdselsårar i kommunen. I arbeidet vil det vere spesielt fokus på å sikre tilkomsten til friluftsområda frå bustadområde og tettstadar.

Naturmangfald

Det er 13 naturvernområde i kommunen, i tillegg til landskapsvernområda Vingen og Ålfotbreen. I tillegg vert det no vurdert landskapsvernområde eller eventuelt nasjonalpark rundt Hornelen (Statsforvaltaren i Vestland etter oppdrag frå Miljødirekoratet). Naturvernområda omfattar myrområde (Eldedalen, Storemyra i Ålfoten), skogvern (Sørdalen, Gaddeskogvatnet, Bugen, og sjøfuglreservat (Skorpeholmane, Haukedalsholmane, Frøyskjera, Vengane, Tennøyane) og våtmark (Førdspollen). Eidsfjorden (Stad kommune), i indre del av Nordfjorden er nasjonal laksefjord. Det er fleire anadrome vassdrag i kommunen, men berre Risevassdraget er registrert som lakse- og sjøaureførande strekning (jf. www.fylkesatlas.no)

Kommunen gjennomført ei større kartlegging av biologisk mangfald i 2004 «Biologisk mangfald i Bremanger kommune», Miljøfaglig Utredning rapport 2004:02. Hovudvekta av arbeidet vart lagt på verdifulle naturtypar, men rapporten omfattar også ein del generell informasjon om naturtilhøva i kommunen og førekomst av raudlisteartar. Gjennom arbeidet vart det påvist 94 verdifulle naturområde i Bremanger, jf. utklipp under:

Tabell 1
Verdifulle naturområde i Bremanger fordelt på naturtypar og verdi. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig og U=uprioritert.

Naturtype	Verdi			
	A	B	C	U
Myr				
Intakt låglandsmyr	1			
Rikmyr	1	1		
Andre viktige førekomster	1			
Rasmark, berg og kantkratt				
Sørvendt berg og rasmark	1			
Nordvendt berg og rasmark	8	4	1	
Ultrabasisk og tungmetallrik mark under skoggrensa		1		
Fjell				
Kalkrike område i fjellet		5		
Kulturlandskap				
Slåtteenger	1	2	3	1
Naturbeitemark	5	6	5	
Kystlynghei	2	2		
Store gamle tre		1	1	
Ferskvatn/ våtmark				
Andre viktige førekomster			4	
Skog				
Rik edellauvskog	3	2	1	
Gammal lauvskog	5	6		
Urskog/gammalskog	3			
Kystfuruskog	1			
Andre viktige førekomster	1		1	
Havstrand/kyst				
Brakkvasspoll		2		
Brakkvassdelta		1		
Sanddyner	1			
Sandstrender	2	1		
Strandeng og strandsump			1	
Andre viktige førekomster				6
Sum	**36**	**34**	**17**	**7**

Tabell 1 i rapporten.

Det vart også påvist 39 raudlisteartar gjennom arbeidet. Rapporten konkluderer med at det er trong for fleire undersøkingar og kunnskap om det biologiske mangfaldet i kommunen. Det vart tilrådd å få utført meir detaljerte kartleggingar innanfor biologisk verdifulle skogsmiljø og verdifulle kulturlandskap, registrering av rikmyr, nordvendte og fuktige berg og rasmarker og kartlegging av uregulerte fossefall.

Det er ikkje gjort fleire kartleggingar av naturmangfald i kommunal regi, men i samband med større utbyggingar er det gjort undersøkingar og registreringar av naturmangfald, og i statleg regi er det gjort kartleggingar m.a av kystfuruskog og av utvalde, skjøtselskrevjande naturtypar i Sogn og Fjordane og ålegrasengar i Sogn og Fjordane.

På Bremangerlandet og Frøya er det store areal av den utvalde naturtypen «Kystlynghei», jf. www.naturbase.no, spesielt er lokaliteten på Frøya, Førs og Svarstad vurdert å vere svært viktige. Det er registrert fleire raudlisteartar ved desse lokalitetane. For å ivareta naturtypen er det viktig at området vert nytta til sauebeite, og at lyngbrenning er ein del av skjøtselen for å fjerne gammal lyng og betre beiteverdien. Lokalitetane bør ryddast for sitkagran og andre treslag, der det er innslag av dette.

Det er også registrert ein lokalitet av den utvalde naturtypen «Slåttemark» på Ytre Grotle. Denne er verdsett som svært viktig, men er i svak hevd, og avhengig av riktig skjøtsel for å oppretthalde verdien og naturmangfaldet.

Det er elles registrert fleire viktige og svært viktige naturtypar, m.a sanddyne (Vetvika), ulike typar regnskog, gammal furuskog, rik edellauskog, sand- og grusstrand, nordvendte kystberg og blokkmark.

I sjø er det registrert fleire svært viktige og viktige lokalitetar med ålegras og det er registrert lokalitetar med blautbotnsområde i strandsona.

Det er ikkje gjort nye kartleggingar eller undersøkingar av naturmangfald i samband med arealdelen. Eksisterande kunnskap er vurdert som tilstrekkeleg for dette plannivået og det omfanget av utbygging som arealdelen opnar for.

Planen opnar for tiltak i to ålegraslokalitetar. Lokaliteten i Breivika vil bli øydelagt som fylgje av utbygginga, medan lokaliteten ved Sagebø kan ivaretakast ved å setje krav til utforming av tiltak. Det er elles ikkje nye tiltak i arealdelen som vil øydeleggje eller redusere verdien av viktige naturtypar.

Av uønska artar er det spesielt Parkslirekne det er mange førekomstar av i kommunen. Denne har i stor grad spreidd seg langs fylkesveg og kommunale vegar. I samband med byggjetiltak og masseflytting må det leggjast føringar for å unngå spreiing av uønska artar, og for å redusere utbreiinga.

Det er behov for meir kunnskap, og systematisert kunnskap, om naturmangfaldet i kommunen, og kommunen ynskjer å utarbeide ein kommunedelplan for naturmangfald. Av kapasitetsomsyn har ein ikkje kunne prioritere dette arbeidet i denne planstrategiperioden.

Kulturlandskap og -minne

Kulturmiljøplan for Bremanger kommune vart vedteken i desember 2021. Planen gjer greie for kva kulturminne som finns i kommunen innan ulike kategoriar og kva tiltak som må settast i verk for å informere om og ta vare på kulturminna. Det er automatisk freda kulturminne i kommunen, heilt tilbake frå eldre steinalder. Frå denne perioden er det spesielt mange funn i Skatestraumsområdet. På strekninga Botnane til Årebrot i Kinn er det vel 40 gravrøyser frå bronse- og jernalder. Frå jernalderen var det truleg busett folk i heile kommunen, noko den mange funna datert til jernalderen vitnar om. Dei eldste registrerte og omtalte bygningane i Bremanger er dei gamle kyrkjene i Davik, Rugsund, Ålfoten og Grotle. Rugsund handelstad er verna etter kulturminnelova. Av nyare tids kulturminne i kommunen kan nemnast sjøhusmiljøa i Kalvåg, Struen og Igland, Smørhamn handelstad, krigsminne (Tongane, Ospenes, Gottraneset) og bygningar knytt til industrireisinga i Svelgen.

Kulturmiljøplanen vil vere ei viktig rettleiing for sakshandsaming innan plan- og byggjesaker, for lettare sikre at kunne ta omsyn til kulturminneverdiane og gje ei meir effektiv handsaming. Viktige kulturmiljø som er peika på i planen er avsett som omsynssone i arealdelen. Enkeltbygg med verneverdi (Raud SEFRAK, byggjeår før 1850) og nyare bygg som har spesiell verneverdi, som t.d

bygga som er teikna av Arkitekt Rustad på Villabakken i Svelgen vil vere naturleg å ta omsyn til, evt verne, gjennom detaljregulering.

Vedteken arealstrategi for friluftsliv, naturmiljø og kulturlandskap/kulturminne

Arealdelen skal ivareta viktige naturområde, med særleg fokus på å unngå inngrep i naturområde som blir nytta til rekreasjon for lokalbefolkninga og for besøkande.

Verdiane i kulturlandskap, kulturmiljø og kulturminne skal ivaretakast og i størst mulig grad gjerast tilgjengeleg for allment friluftsliv.

Viktige kulturminne skal visast med omsynssone i arealdelen.

Det skal kunne opnast for bruksendring av verneverdige naust og sjøbuer til næringføremål eller allmennyttige føremål.

.

Hovudendringar for friluftsliv og naturmiljø, kulturlandskap og kulturminne i arealdelen

Friluftsområde som i kartlegginga har fått kategori svært viktig er registrert med omsynssone i plankartet. Viktige friluftsområde, utanfor regulerte område, er også vist med omsynssone i plankartet. Desse erstattar omsynssone friluftsliv frå KPA frå 2004 (FRIDA-område).

Utvalde naturtypar er vist som omsynssone naturmangfald i plankartet. Ved vurdering av nye tiltak er kjende data knytt til viktige naturtypar (DN-handbok 13 og 19) og sårbare artar lagt vekt på. Naturreservata i kommunen (13 område) er vist med bandleggingssone i plankartet.

Viktige kulturmiljø (jf. kulturmiljøplanen), som ikkje er bandlagt gjennom anna vern, er vist som omsynssone kulturmiljø i plankartet. Automatisk freda kulturminne er registrert som bandlagde (omsynssone H730).

Landskapsvernområda (Vingen) og Ålfotbreen er vist med bandleggingssone i plankartet. Det er også registrert omsynssone landskap på Hornelen og på Gjelneset mellom Ålfoten og Isane.

Ved vurdering av nye utbyggingstiltak er det lagt vekt på å vise omsyn til landskapsverknader, fjern og nærverknad, i nærleiken av nemnte område.

5.6 Infrastruktur

Hovudvegnettet i Bremanger kommune består av fylkesvegane 614, 616, , 5706, 5710, 5712, 5711. I tillegg er det over 90 km kommunal veg.

Det har i løpet av dei siste 15 åra skjedd ei opprusting av vegnettet langs fylkesveg 616. Veganlegget Bremangersambandet, frå Kolset, via Rugsundøya til Bremangerlandet vart opna i 2002. Byggetrinn 2 av sambandet, med ny veg frå Kolset via Bortnen til Langesi, vart starta i 2009 og ferdigstilt i 2013. Siste byggetrinn korta ned vegen frå Bremangerlandet til Svelgen med 40 km og ferga mellom Kjelkenes og Smørhamn vart lagt ned som følgje av dette. Sambandet førte òg til etablering av gang- og sykkelveg ved Kolset, utbetring av to krappe kurver og tunnelen på strekninga Leirgulen-Bortnen, og ny veg og tunnel frå Bortnen til Sørdalsvatnet.

Det er i 2020 utført punktvise utbetringstiltak av fv 616 på strekninga mellom Oldeide og Smørhamn, og det pågår arbeid med utbetring av fleire flaskehalsar. For Kystvegen har strekninga Myklebust-Svelgen vore prioritert i regional transportplan, og fylkeskommunen er i gang med detaljregulering av denne parsellen. Det pågår ikkje større utbetring av kommunale vegar i kommunen i dag, og er ikkje planlagt bygging av nye, lengre strekningar med kommunal veg.

Gang- og sykkelveg er kun etablert i kommunesenteret Svelgen (Langeneset-Svelgen sentrum) og på strekninga Leirgulen-Kolset. I Svelgen sentrum og Kalvåg er det også strekningar med fortau. Smal vegbane og manglande gang-/sykkelveg og fortau langs offentleg veg gjer at færre går og syklar, både til/frå skule og arbeid, og på fritida.

Det spreidde utbyggingsmønsteret i kommunen gjev utfordringar for offentleg vassforsyning og avløpsløysingar. Kun om lag 66 % av husstandane er tilknytt registrerte vassverk, jf. folkehelseprofilen for Bremanger kommune 2021, og dårleg kontroll med drikkevasskvaliteten er trekt fram som ei utfordring i folkehelseoversiktsdokumentet for kommunen. Ei fortetting med bustader i område med offentleg vassforsyning vil betre kontrollen med drikkevasskvaliteten. Det er planar for utviding av fleire kommunale vassverk, m.a Ryland og Rugsund. Det er kun kommunale fellesanlegg for avløp i tettstadane Svelgen, Kalvåg og Hauge, i tillegg til enkelte kommunale bustadfelt på Davik, Ålfoten og Kolset. Det er ein stor del private enkeltanlegg for avløp i kommunen, og kommunen sin kapasitet til å drive tilsyn og kontroll av desse har vore avgrensa. Det er grunn å tru at mange anlegg ikkje oppfyller dagens reinsekrav. Tilsynsaktiviteten er i hovudsak knytt til vassførekomstar der ein ser at spreidde avløp kan ha stor påverknad for høvet til å nå miljømåla i samsvar med vassforskrifta.

Bremanger kommune er med i den interkommunale renovasjonsordninga, Nordfjord Miljøverk IKS (Nomil). Det er ingen avfallsdeponi eller forbrenningsanlegg for avfall i kommunen. Kommunen har vedteke tvungen renovasjon for fritidshus, og fritidsabonnentane må bringe avfallet til renovasjons-containerar plassert i tilknyting til tettstadar/hytteområde. Det er to gjenbruksstasjonar i kommunen, på Stølsboren (for indre del av kommunen) og i Smørhamn (for ytre Bremanger). Etter at fastlandssambandet vart etablert har Nomil ynskje om at det kun blir ein gjenbruksstasjon i kommunen. Det er difor behov for areal til gjenbruksstasjon sentralt plassert i kommunen. Det er planen å tilrettelegge for ein moderne gjenbruksstasjon, utan avrenning eller forsøpling, tilrettelagt for enkel levering og sortering av avfall, og der arbeidsmiljøet for dei tilsette vert ivareteke. Arealet må kunne leggast til rette med straum, vatn og avløp.

Når det gjeld mobil- og breibanddekning er det gjennomført ei større fiberutbygging i perioden 2020-2022, og dei fleste husstandane i kommunen har no fiberdekning.

Vedteken arealstrategi for infrastruktur

Arealdelen skal vise arealbehovet for realisering av Kystvegen og for kjende flaskehalsar på fylkesvegane.

Behov for gang- og sykkelvegar mellom bustadområde og skular/arbeidsplassar skal vurderast.

Det skal planleggjast for gang- og sykkelvegar i rimeleg avstand frå oppvekstsentra og område med sentrumsfuksjonar, for å auke delen gåande og syklande og redusere utslepp til transport.

Behov for ny infrastruktur som t.d. parkeringsplassar i tilknyting til viktige friluftsområde skal takast omsyn til.

Ved lokalisering av nye byggjeområde skal det vurderast høve til utviding/tilknyting til kommunale vassverk og avløpsanlegg.

Hovudendringar for infrastruktur i arealdelen

Ved vurdering av framtidig utbygging har det vore viktig å legge nye bustader og fritidsbustader i nærleiken av etablert infrastruktur. Kommunen ønskjer ikkje å etablere nye kommunale vegar i samband med utbygging. For bustader har ein òg vektlagt samfunnstryggleik, der trafikktryggleik for mjuke trafikkantar og mobildekning er viktige tema.

Arealdelen opnar ikkje for tiltak som er vurdert til å vere til hinder for ei eventuell framtidig realisering av Kystvegen. Gang- og sykkelveg på strekninga frå Struen mot Hauge og vidare til Iglandsvik og Grotle er vist i planen, og endeleg utforming og plassering må avklarast gjennom detaljregulering. Tilrettelegging for parkering i tilknyting til friluftsområde er vist omsyn til gjennom tilrettelegging for framtidig parkeringsareal i Svarstaddalen. Etablerte parkeringsplassar ved Langesi, Berlenes og etter kvart i Hamnen er vist med føremål i plankartet for å unngå at desse periodevis vert beslaglagt til andre føremål som t.d riggplass i samband med linjebygging.

Det er sett av areal til føremål gjenbruksstasjon i Haukedalen i Skatestraumen og i Bortnen.

5.7 Tettstader i kommunen og sentrumsavgrensing

Det er ein trend at delen av innbyggarane som bur innanfor ein tettstad i Bremanger har auka dei siste 10 åra. Av Bremanger kommune sine innbyggarar bur om lag 54 % i tettstader. Dei tre definerte tettstadane i kommunen, jf. SSB, er kommunesenteret Svelgen, Kalvåg og Bremanger. Avstanden mellom Kalvåg og Svelgen er om lag 1 times køyretid med bil. På vegen mellom desse to, om lag 20 min frå Kalvåg ligg tettstaden Bremanger/Hauge.

Vedteken arealstrategi for tettstadutvikling

Bremanger kommune skal ha hovudfokus på å utvikle kommunesenteret Svelgen, og dei andre tettstadane i kommunen, ved å setje av areal til sentrumsfunksjonar, servicenæring og ulike typar bustader.

Det skal setjast av bilfrie areal til uformelle møteplassar i tettstadane våre. Møteplassane skal ha universell utforming og kunne brukast av folk i alle aldrar.

Behovet for areal til bustad og næring i tettstadane skal vurderast.

I tettstadane skal behovet for fortetting og stadutvikling leggjast vekt på ved vurdering av tiltak i 100 m-beltet langs sjø. For utbygde område i strandsona kan kommunen fastsetje ny byggjegrense i samband med kartlegging av funksjonell strandsone

Sentrum og tettstad i statistisk forstand

SSB sin definisjon for ei sentrumssone er slik:
Sentrumssone: 1. Eit sentrum er eit område sett saman av ein eller fleire sentrumskjernar og ei sone på 100 meter i kring. 2. Ein sentrumskjerne er eit område med meir enn 3 ulike hovudnæringsgrupper med sentrumsfunksjonar. I tillegg til detaljvarehandel, må offentleg administrasjon eller helse og sosiale tenester eller annan sosial og personleg service vere representert. Avstanden mellom bedriftene skal ikkje vere meir enn 50 meter
SSB har utarbeidd temakart som mellom anna illustrerer utbreiinga av sentrumssoner og tettstader (http://kart.ssb.no/). Bremanger kommune har ikkje område som er registrerte som sentrumssoner, etter SSB sin definisjon.

Ein tettstad er av SSB definert slik:
Tettsted: En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det bor minst 200 personer der, og avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter. Det er dog tillatt med et skjønnsmessig avvik utover 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan for eksempel være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder.

SSB si kartløysing viser tre tettstader i Bremanger etter denne definisjonen.

Handels og servicesoner 2018 (SSB)

Desse er avgrensa slik:
Områder med konsentrasjon av virksomheter av et utvalg næringsgrupper. Utvalget er satt ut fra transportgenerende egenskaper ved næringsgruppene (Strømme, 2001, Asplan Viak, 2012). Avgrenset etter samme metode som sentrumssoner, men med andre næringsgrupper og med krav om 100 m mellom virksomhetene. Ingen krav til diversitet av næringsgrupper, men krav om minst 3 virksomheter og minst 50 ansatte.

Bremanger ynskjer å legge til rette for at det kan vere utvikling av handelstilbodet i kommunen. Det er ikkje gjort nærare handelsanalyse for Bremanger i samband med planarbeidet.

Fylkestinget i Sogn og Fjordane vedtok 02.10.2019 Handelsføresegn, med retningslinjer.

Målsetjinga for føresegna er slik:

- Berekraftig utvikling og klimaomstilling gjennom samfunnsendring, klimatilpassing og reduksjon av utslepp i tettstadar og bygder.
- Oppretthalde og styrke eksisterande service- og tenestetilbod i tettstadar og bygder.
- Lokalisere handel og andre aktivitetar som generer transport innanfor sentrum i tettstadar.
- Revitalisere og styrke sentrum i byar, tettstadar og lokalsenter som viktige møteplassar for befolkning, handel og kulturaktivitetar. Stadane skal vera best tilgjengeleg for reisande med kollektivtransport, syklande, gåande, og trafikktryggleik skal vektleggjast. Sentrum skal vere universelt utforma.
- Styrka særeigne kvalitetar i by-, tettstad- og lokalsenter/bygder.
- Sikre gode og føreseielege vilkår for utvikling av handels- og servicetilbod.
- Redusere utbygging i landbruks-, natur- og friluftsområde, og ivareta nasjonale og regionale mål om jordvern og biologisk mangfald.
- Legge til rette for ein handelsstruktur i fylket der handelstilbodet i byar, tettstadar og bygder utfyller og styrker kvarandre

Det er presisert i tabell 1 i denne føresegna at Svelgen er kommunesenter, med følgande konkrete føring: *Maks. detaljhandel 2000m2 innanfor sentrumsavgrensinga. Plasskrevjande handel kan etablere seg utanfor sentrumsavgrensinga men i direkte tilknyting til eksisterande sentrum.*

For lokalsentera gjeld ei liknande føring: *Maks. detaljhandel 1.000 m2 , der minimum 80 % av vareutvalet og omsetnaden er daglegvare. Plasskrevjande handel kan ikkje etablerast i, i tilknyting til eller utanfor lokalsenter.*

Gjennomgang av tettstader og grender med sentrumsfunksjonar:

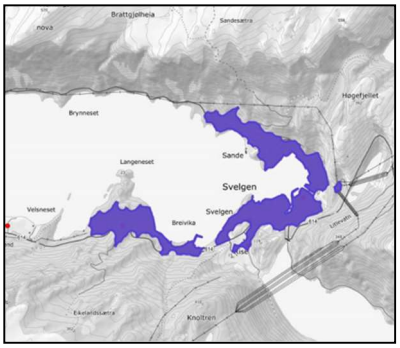

Svelgen er kommunesenteret, og rommar mellom anna skule, rådhus og idrettsbane. Hovuddelen av verksemda Elkem, som er den nest største arbeidsplassen i kommunen, ligg innanfor tettstaden. I 2021 er det registrert 1144 innbyggarar i tettstaden Svelgen. Tilsvarande tal i 2008 var 1187. Innanfor Svelgen er også ei lita Handels og sentrumssone. (Sjå utklipp til venstre)

Utklipp til venstre er henta frå kartlag for tettstader, SSB.no. Mørk blå sone = registrert sentrumssone.

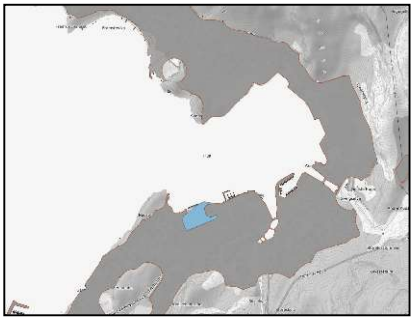

For avgrensinga av sentrumsområde er det gjeve ei føring i handelsføresegna om at kommunesenter som Svelgen skal legge til grunn at maksimal utstrekning skal ligge innanfor 500m frå ytterkant til ytterkant av sentrum. Sentrum - Svelgen er innarbeidd i plandokumenta ved ei byggegrense som er vedteken i ein eigen illustrasjon.

Utklipp til venstre er henta frå kartlag for tettstader (grå markering), samt handels- og sentrumssone (blå markering), SSB.no.

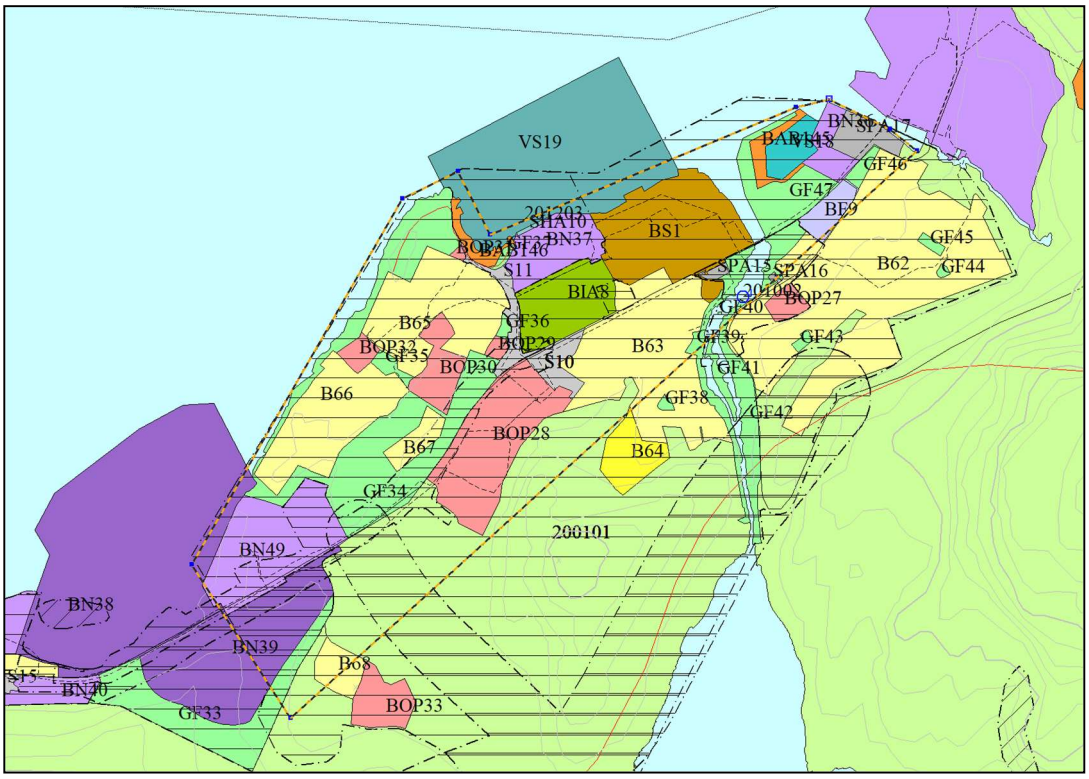

Utklipp frå plankartet – avgrensing for kommunesenteret Svelgen er markert med blå og orange stiplalinje. Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

I dette ligg i utgangspunktet at all ny handelsverksemd skal lokaliserast innanfor denne avgrensinga (pkt 1.3 i handelsføresegna). Det er teke inn ei opning i denne føresegna om at grensene for utbygging kan overstigast etter søknad til Fylkeskommunen. Det er også sagt at dersom det ikkje er tilstrekkeleg eller eigna plass i sentrumsområde, kan handel med plasskrevjande varer lokaliserast til regulerte område i direkte tilknyting til sentrum.

For å sikre høve til at ein kan oppretthalde eksisterande handelstilbod i ulike deler av kommunen, og ha rom for å vidareutvikle desse noko ynskjer kommunen i tillegg at det skal vere definerte lokalsenter i dei bygdene der det er butikk i dag.

I ***Kalvåg*** er mykje av aktiviteten knytt til turisme og industri. Med bakgrunn i mellom anna denne aktiviteten, og relativt stor avstand til Svelgen er Kalvåg eit sterkt sentrum i kommunen. Ei sentral bedrift er Knutholmen, som kan tilby overnatting, både i hotell og i rorbu eller leilegheiter. Knutholmen tilbyr også konferanselokale, matopplevingar og aktivitetar/turar i nærområdet. I 2021 er det registrert 430 innbyggarar i tettstaden Kalvåg. Tilsvarande tal i 2008 var 352.

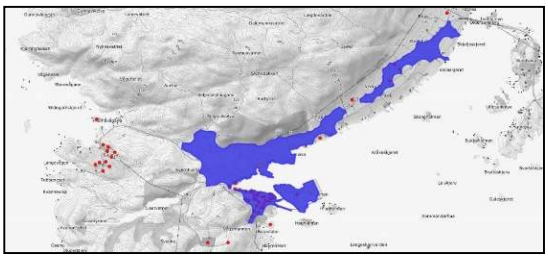

Kalvåg er innarbeidd i plandokumenta som lokalsenter, ved ei byggegrense som er gjort juridisk bindande gjennom ein illustrasjon. Kommunen ønskjer å vidareføre Kalvåg som eit av dei viktigaste lokalsentra i Bremanger.

Utklipp til venstre er henta frå kartlag for tettstader (SSB.no). Mørke blå markering er registrert sentrumssone i Kalvåg.

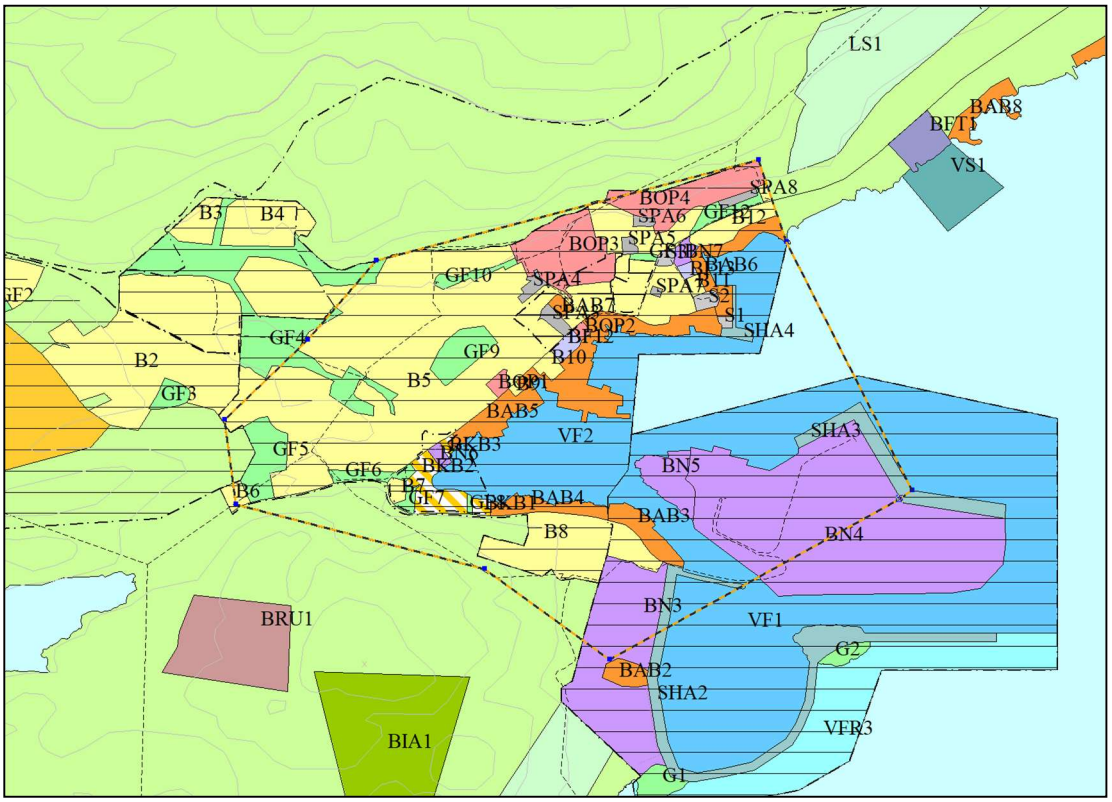

Utklipp frå plankartet: Avgrensing for tettstaden Kalvåg er markert med blå og orange stipla linje. Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

Bremanger/Hauge: Det er også registrert ein litt usamanhengande tettstad, som SSB kallar Bremanger i området frå Igland til Senneset. Omtrent i midten, på Hauge, finn ein bank, butikk, elektroforretning, sportsforretning, post og skule. I 2021 er det registrert 367 innbyggarar i tettstaden Bremanger. Tilsvarande tal i 2008 var 393.

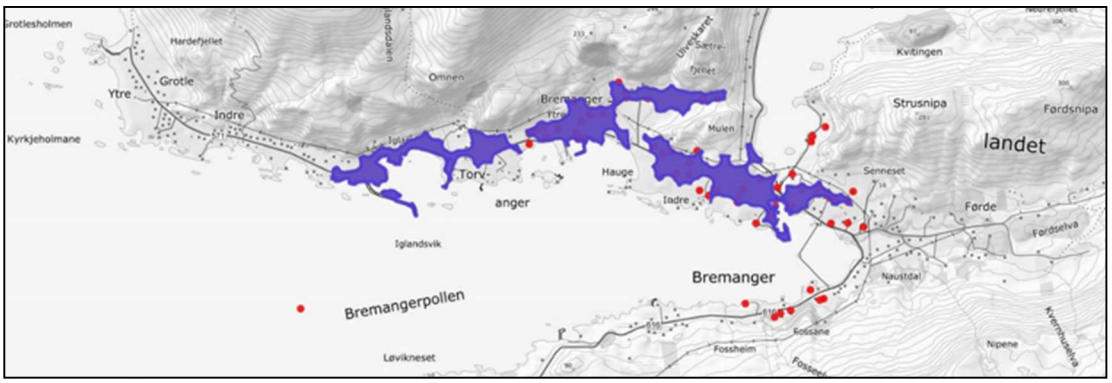

Utklipp kartlag er henta frå SSB.no. Mørke blå sone er registrert sentrumssone.

Bremanger/Hauge er innarbeidd i plandokumenta som lokalsenter, ved ei byggegrense som er gjort juridisk bindande gjennom ein illustrasjon. Grensene for lokalsenteret er utvida mot aust etter 1.gongs offentlege høyring, og går fram av Avgrensinga av tettstaden indikerer at kommunen ynskjer å vidareføre området som eit lokalsenter i Bremanger.

Utklipp som viser avgrensing for tettstadane Igland (t.v.) og Hauge (t.h.). Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

Davik: Det er ikkje registrert tettstad område i SSB sine kart for Davik. Bremanger kommune ynskjer likevel å sikre at det er høve til framleis drift og utvikling av den handelsverksemda som ligg i Davik i dag.

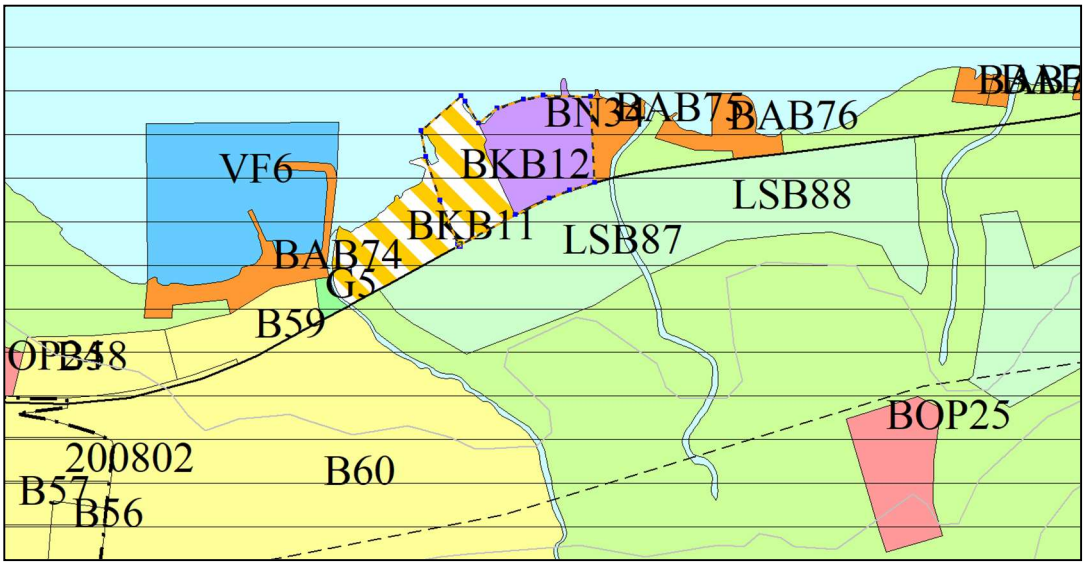

Utklipp frå plankartet: Avgrensing for tettstaden Davik er markert med blå og orange stipla linje. Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

Ålfoten: Det er ikkje registrert tettstad område i SSB sine kart for Ålfoten. Bremanger kommune ynskjer likevel å sikre at det er høve til framleis drift og utvikling av den handelsverksemda som ligg i Ålfoten i dag.

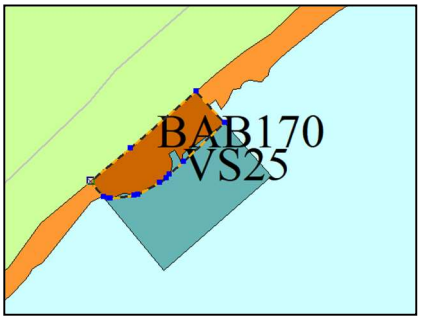

Utklipp frå plankartet til venstre: Avgrensing for tettstaden i Ålfoten er markert med blå og orange stipla linje. Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

Leirgulen: Det er ikkje registrert tettstad område i SSB sine kart for Leirgulen/Rugsund. Bremanger kommune ynskjer likevel å sikre at det er høve til framleis drift og utvikling av den handelsverksemda som ligg i Leirgulen i dag.

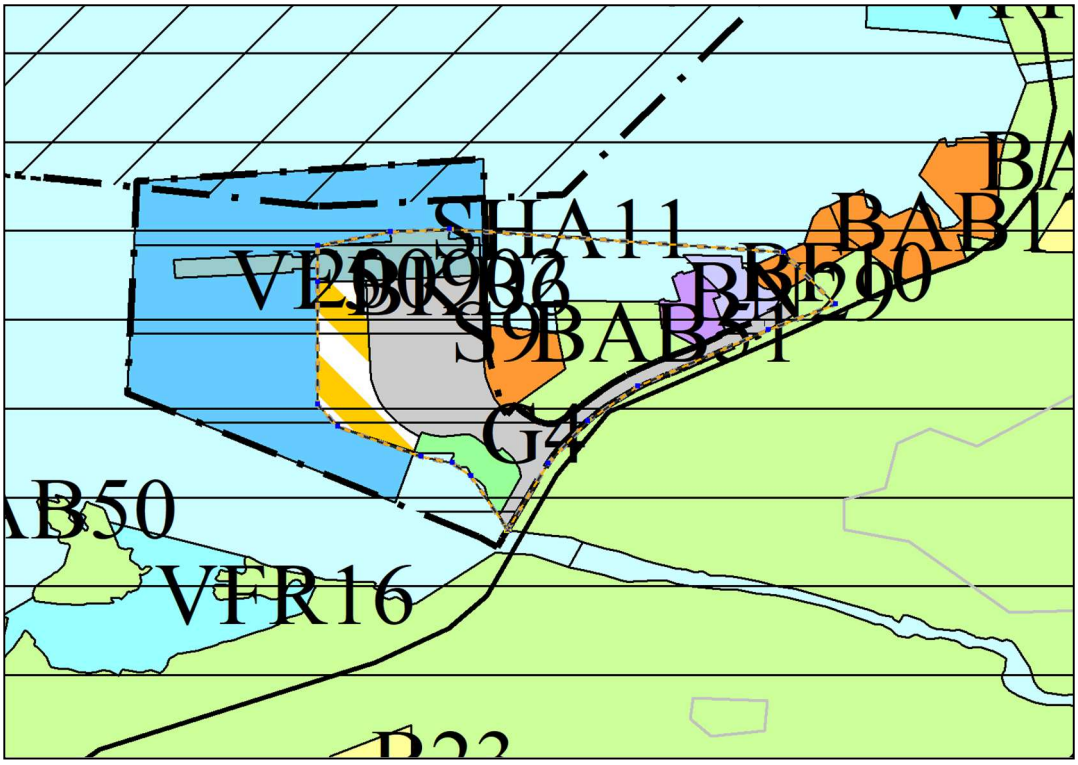

Utklipp frå plankartet: Avgrensing for tettstaden i Leirgulen er markert med blå og orange stipla linje. Juridisk bindande illustrasjon skal følgje plandokumenta.

Hovudendringar for tettstader i arealdelen

Det er definert eit kommunesentrum, og fem lokalsentra. Tilrettelegging i arealplanen for vekst i handelen spesielt i sentrum og i Kalvåg. Andre mindre tettstader i kommunen Bremanger (Hauge og Igland), Davik, Ålfoten og Leirgulen er innarbeidde som lokalsentra. For desse er målsetjinga å oppretthalde ev. vidareutvikle dei funksjonane som områda har i dag i form av t.d. nærbutikk/drivstoffstasjonar og liknande.

6 Samla verknad av hovudendringar i planen

Planen er vurdert til å ikkje gje negative konsekvensar for enkelttema som er gjennomgått i kapittel 5 i denne rapporten. Kommunen vil gjennom arealdelen legge til rette for bustadvekst og framtidig næringsaktivitet i områder der dei negative verknadane for miljø, samfunn og ROS er vurdert til å i stor grad vere låg.

Nedanfor er ein tabell som omfattar ei enkel oppsummering av samla verknad etter utgreiingstema i konsekvensutgreiing (KU). For ein meir grundig og utfyllande gjennomgang av samla verknad av arealdelen, viser vi til kapittel 4.1 i vedlagt rapport «KU-rapport med m/ROS».

KU-tema	Verknad
Miljø	
Landbruks-ressursar	Arealdelen er vurdert til å ha størst negativ verknad for landbruk, då fleire av dei nye utbyggingsområda føre til tap av om lag 250 daa landbruksjord (dyrka jord, innmarksbeite og anna innmark). Størst tap av dyrka jord er vurdert til å vere i delområda Bremangerlandet med 46 daa, Berle med om lag 30 daa og Kalvåg med om lag 20 daa. LNF-areal med opning for spreidd utbygging (bustader og fritid) er hovudårsaka til omdisponering av landbruksareal (i størst grad innmarksbeite). For å minimere det negative omfanget for landbruk er det i planen lagt klare føringar på at nye bygg skal ligge i tilknyting til etablert bustadmiljø og etablert bygningsstruktur, samt infrastruktur som veg. Ved å opne for fortetting av bustader i spreiddbygde grender, i tillegg til viktige sentrale plassar som mellom anna Svelgen og Kalvåg, er det ønske om å styrke etablerte bygdemiljø i fleire av grendene i kommunen.
Landskap	Den samla verknader for landskap er vurdert å vere låg for bustader (i hovudsak fortetting i eksisterande miljø). Hyttefelt, nye og større næringsareal og fyllingar i sjø er vurdert til å gje størst verknad på landskapsbildet. Større småbåthamner og utvida akvakulturanlegg vil òg gje verknad på fjordlandskapet i dei aktuelle områda. Delar av kommunen har eit nake og ope kystlandskap, der det er særleg viktig å vise omsyn til landskap og terreng. Mindre fortettingstiltak er gjennom KU vurdert å ha liten verknad på landskapsbildet i kommunen. Der det er opna for større utbygging, som t.d. hyttefelt ved Steinset og utfylling i Djupevika, er det følgt opp med krav om god landskapstilpassing i føresegnene.
Naturmangfald	Arealdelen opnar ikkje for tiltak som er vurdert til å gje ein større negativ verknad for naturvernområde, viktige naturområde og naturtypar. Førsetnaden for denne vurderinga er at større tiltak som er opna for, som t.d. utfyllingar i sjø, næringsaktivitet og småbåthamner, ikkje vil føre til tap av eller skade på viktig naturmangfald som t.d. ålegrasenger. Den samla verknaden er vurdert som låg, med unntak av framtidig tiltak ved Breivika (restriksjonar og krav er følgt opp i føresegner).
Strandsone	Fleire tiltak har blitt opna for i strandsona, då store delar av tilgjengeleg utbyggingsareal i ligg i 100-metersbeltet, grunna topografien i kommunen. Det er difor lagt stor vekt på om tiltak vil ligge i funksjonell strandsone og om det vil gje negative følgjer for ålmenta sin bruk av område, samt for naturmangfald og landskap. Det er ikkje opna for større nye utbyggingsområde for naust, men heller lagt vekt på mindre fortettingar i tilknyting til eksisterande bygningsmiljø. For framtidige bustader/fritidsbustader er det lagt vekt på trekke dei så langt vekk frå funksjonell strandsone som mogleg, samt i tilknyting til hovudvegnettet i område (for å mellom anna unngå privatisering av strandsone og etablering av nye vegar). Småbåthamner er ikkje vurdert til å føre til privatisering, men kan likevel vere eit negativ inngrep i strandsona med tanke på naturmangfald og endra

	landskapsbilde. Arealdelen er vurdert til å ikkje opne for utbygging som vil gje negativ verknad for viktige frilufts- og rekreasjonsområde i kommunen.
Vassmiljø	Dei fleste vassførekomstane i Bremanger har ein god økologisk og kjemisk tilstand i dag, sett vekk frå Nordgulen og Frøysjøen. Det har i KU blitt vurdert at det er akvakulturanlegg som har potensielt størst negativ verknad på vassmiljø, men lokalitetane ligg i dag spreidd og følgjer gjeldande regelverk knytt til ureining. Det er ikkje grunnlag til å tru at vidareføring av eksisterande anlegg vil ha vesentleg verknad på vassmiljø, og for nye område vil det også vere miljøkrav i konsesjon og utsleppsløyve. Framtidige tiltak som kan ha verknad på vassmiljø er utfylling i sjø og småbåthamner. Krav til oppfølging går fram av føresegner, men er òg sikra gjennom forureiningslova.
Kulturminne og kulturmiljø	Arealdelen er vurdert til å ha ingen verknad for kulturminne og kulturmiljø, då det ikkje er opna for tiltak som er vurdert til å kome i konflikt med kjende lokalitetar.
Mineralressursar	Kommunen sin arealstrategi om at det ikkje er ønskje om å opne for nye store område med råstoffutvinning er følgt opp i planen. Eksisterande område er vidareført. Planen er vurdert til å ha ingen verknad på mineraluttak.
Friluftsliv	Nye tiltak er vurdert til å ikkje komme i konflikt med eksisterande tur- og rekreasjonsområde. Arealdelen opnar for mindre tiltak som vil vere positivt for friluftsliv som t.d. parkeringsplass i tilknyting til tursti i Svarstaddalen.
Overordna arealføring	Overordna arealføring går fram av kapittel 5 i denne rapporten. Planen er vurdert til å følgje opp kommunen sine føringar. Det er opna for fortetting i eksisterande bustadmiljø, lagt til rette for styrking av viktige sentra som Kalvåg og Svelgen gjennom t.d. bustadtomter og småbåthamner, samt opna for nye næringsareal der det har blitt sendt inn ønske om tiltak frå aktuell næringsaktør.
Samfunn	
Teknisk infrastruktur	Det er ikkje opna for større tiltak som vil gje vesentleg verknad på teknisk infrastruktur. Det er opna for nokre nye utbyggingsareal, samt fortetting i eksisterande bygde område, som vil føre til behov for etablering/utbetring av VAO-anlegg.
Transportbehov	Kommunen har ein spreiddbygd bygningsstruktur som føre til behov for privatbilisme, mellom anna grunna dårleg kollektivdekning. Arealdelen legg til rette for fortetting i område som har viktige funksjonar som daglegvare, barnehage og skule. Det er tillegg vurdert som viktig å legge til rette for at òg mindre grender kan oppleve vekst og med dette styrke det eksisterande miljøet. Transportbehovet vil med dette ikkje bli redusert med bakgrunn i tiltak i arealdelen.
Folkehelse	Ved vurdering av framtidige tiltak har det blitt vist omsyn til tilgang på viktige faktorar som nærleik til t.d. friluftsliv, gang- og sykkelvegar og skule. Ingen tiltak arealdelen opnar for er vurdert til å gje særskilt negativ eller positiv verknad på folkehelse.
Barn og unge	Arealdelen er vurdert til å sikre at born og unge sine interesser vert ivaretekne ved at det lagt vekt på ivaretaking av funksjonell strandsone, viktige badeplassar og turområde. I tillegg har det vore opna for to nye gangstiar (ved Struen/Haugen og Nygård). Utover dette er det ikkje gjort plangrep som har særleg verknad for barn og unge. Detaljar som areal til leik og uformelle møteplassar må avklarast gjennom vidare detaljregulering.
Samfunnssikkerheit og ROS	
Naturrisiko: Skred	Potensielle naturfarar er vurdert, og der det føreligg reell skred- og flaumfare (faresonekart) er dette nytta som grunnlag. Der det usikkerheit knytt til naturfare,

	mellom anna grunna marin grense, er dette følgt opp med krav til vurdering ved detaljregulering eller byggesøknad.
Flaum	Flaumfare i små og store vassdrag, samt erosjonsfare langs vassdrag og kyst er blitt uført på eit overordna nivå. I likskap med skred, er aktsemdsoner følgt opp med krav til vidare utgreiing før utbygging i område som er vurdert som sårbare for flaum grunna mellom anna nærleik til elv- eller bekkeløp.
Klimasårbarhet	Dei mest aktuelle faktorane for klimasårbarheita i ei kystkommune som Bremanger er havnivåendring, stormflo, bølgjepåverknad, overflatevatn og vind. Skog og lyngbrann (tørke) er ikkje vurdert som særleg sannsynleg. Dette går fram av kap. 4.1.2 i vedlagt KU-rapport m/ROS utrekning for mellom anna havnivåendring og bølgjepåverknad. Krav til minimum kotehøgd er følgt opp i føresegner, med bakgrunn i utrekningane.
Trafikktryggleik	Vurdering av trafikktryggleik er gjort opp mot trafikksituasjonen i områda i dag og ved opning for ønska tiltak. Grunna låg ÅDT i kommunen har ikkje trafikk blitt vurdert som særleg utfordrande med tanke på opning av nye tiltak, men fleire av vegstrekningane har i dag dårleg standard. Positiv verknad for strekninga Struen/Hauge til Grotle, då planen opnar for etablering av gangveg langs fylkesvegen og gangsti langs sjø på deler av strekninga.
Ureining	Etter gjennomgang av KU av enkeltområde er det berre kjennskap til eit område med forureining der det har blitt opna for nytt tiltak (Stølsborden). For å unngå framtidig ureining for nye tiltak er det sett krav om oppfølging ved etablering av småbåthamner, fylling i sjø og enkelte næringstiltak. Med bakgrunn i dette er arealdelen vurdert til å ha låg konsekvens for auka ureining.
Digital kommunikasjon	Området si sårbarheit knytt til digital kommunikasjon har blitt vurdert opp mot eksisterande situasjon for breiband og mobildekning. Dei fleste framtidige utbyggingsområde er vurdert til å ha god DAB- og/eller internettdekning, men det er ikkje gjort vurderingar i arealdelen om det er behov for nye eller utvida telekommunikasjonar.
Beredskap og ulukkesrisiko	Den totale beredskapen og ulukkesrisikoen er vurdert til å vere tilfredsstillande. Beredskap og ulukkesrisiko knytt til større ulukker er blitt vurdert for Elkem AS og Forcit Norway AS, der det i arealdelen er lagt inn omsynssoner knytt til desse to verksemdene (H350 Brann-/eksplosjonsfare). Vidare er det i KU vist til at kommunen i dag har store avstandar og fleire vegar med dårleg standard. Dette er utfordringar som ikkje løysast gjennom arealdelen.

7 Vedlegg

Kjerneområde landbruk, rapport datert 16.06.2022

Konsekvensutgreiing med ROS, datert 19.07.2022

Tabell over endringar utan KU, datert 12.07.2022

Vurdering av kva reguleringsplanar som skal vidareførast – KPA 2022, 15.07.2022

Føresegner, datert 19.07.2022

Plankart, datert 13.07.2022

8 Kjelder

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (PBL). Publisert i 2008. Ikrafttreding 01.07.2009, 01.07.2010 og 01.01.2013

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, veileder datert april 2021 *«Kommuneplanens arealdel»*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, veileder datert mai 2020 *«Planlegging for spredt bustad-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, frilufts- og reindriftsområder»*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, veileder datert mai 2020 *«Planlegging i sjøområdene»*

DSB Rettleiar *«Samfunnstryggleik i kommunen si arealplanlegging», 2017*

DSB Rettleiar «Havnivåstigning og stormflo»

Statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona (kgl.res. 28.05.2021)

«For sikkerhets skyld», Informasjon om beredskap og sikkerhet ved Elkem Bremanger

«Sikkerhetsrapport i henhold til storulukkeforskriften», Safetec Hovudrapport ST-13725, Elkem Bremanger

Landbruks- og matdepartementet/KS Veileder datert mai 2005 *«Kjerneområde landbruk»*

Nordland fylkeskommune veileder datert april 2018 «Funksjonell strandsone og byggegrense i 100 m-beltet»

Klimaprofil Sogn og Fjordane, Norsk klimaservicesenter April 2022 https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/sogn-og-fjordane

«Utgreiing kystvegen», Rapport Statens vegvesen, februar 2017

Statistisk sentralbyrå, www.ssb.no

Miljødirektoratet – Miljøstatus https://miljostatus.miljodirektoratet.no/

Fylkesatlas, www.fylkesatlas.no

Vann-Nett Portal, www.vann-nett.no

Kystinfo, www.kystinfo.no

Fiskeridirektoratet, www.fiskeridir.no

Statens vegvesen, www.vegkart.no

NVE, www.nve.no